

Başlarken,

Geçtiğimiz Ekim ayında ilk sayısını yayımladığımız +1 dergimize göstermiş olduğunuz ilgi ve sizlerden aldığımız olumlu görüşler ikinci sayımızı daha büyük istek ve şevkle hazırlamamız için bize enerji verdi. Yorumlarınız için sizlere teşekkür etmek isteriz.

Dergimizin içeriğini belirlerken, Elginkan Topluluğu’nun varoluş gerekçesi olan topluma katkıda bulunma misyonuna ilişkin konulara daha çok yer vermeyi hedefliyor, diğer yandan da bize bu misyonu yerine getirme gücünü veren ticari işlevimizi paydaşlarımıza aktarmak istiyoruz. Yaşamdan paylaşmak istediğimiz artılar da bir o kadar fazla...

Bu sayıda + 1’in ilk sayfalarında Müttevelli Heyeti Başkanımız Prof. Dr. Halim Doğrusöz’ün hem geçmişe hem de geleceğe ilişkin düşünce ve görüşlerini okuyacaksınız. İnanıyoruz ki kendisiyle söyleşimizden başlığa çıkardığımız “Emanetin tek adresi milletimizdir” cümlesi Topluluğumuzun sahip olduğu değerleri bir kez daha ortaya koyan bir özet.

Elginkan Topluluğu olarak “öncü olma” misyonumuzu başarıyla taşıdığımızı gösteren pek çok haberi dergimiz aracılığıyla alacaksınız. Çevre, insan sağlığı ve hijyen son günlerin en çok gündeme getirilen konuları. Oysa ki pek çoğumuzun farkında olmadığı ya da hiç düşünemediği alanlarda tehlike kol gezmekte! Topluluğumuz Şirketlerinden VALFSEL tarafından non-toxic malzeme kullanılarak üretilen ve suya hiçbir zehirli etki aktarmayan, elle teması kaldırdığı için de mikrobun etkisini tamamen engelleyen armatürlerin, pazarlama ve satış şirketimiz ELMOR tarafından satışı sürdürülüyor. Ülkemizde bir ilk olan bu çalışmanın Topluluğumuzun yarattığı artılardan biri olduğunu düşünüyoruz.

ODTÜ tarafından tasarlanan, tüm üniversite öğrencilerine yönelik “Yeni Fikirler Yeni İşler” Girişimcilik Yarışması, gençlerin geleceğe farklı bakabilmelerini sağlayacak bir adım olarak başlatıldı. Elginkan Vakfı tarafından desteklenen yarışmada finale kalan dört ekibin umut dolu bakışları, gençlere özgün işler yaratmaları adına verdiğimiz bu desteğin ne kadar yerinde olduğunu gösterdi.

Öte yandan Elginkan Vakfı’nın eğitim alanındaki faaliyetleri de dolu dizgin gidiyor. Bursiyerlerinin sayısını 50’ye çıkaran Vakıf, yüzlerce öğrenciyi kucak açan iki yeni okul ve bir anaokulu binasını da 2005 yılında Türk eğitimine kazandırdı.

Dergimizin sayfaları boyunca ülkemizde ve sektörümüzde Elginkan Topluluğu Şirketleri olarak gerçekleştirdiğimiz pek çok yeniliğe şahit olacaksınız. Bütün bunların oluşmasında sahip olduğumuz vizyonun ve insan kaynağımızın katkısı olduğunu düşünüyoruz. İncancımız odur ki, **ürünlerimize kattığımız bilgi** bizi her zaman ilklere taşıyacak.

Yeni bir yıldayız. Bitişler değil, başlangıçlar umut doludur.

2006’da umudunuz ve neşeniz bol olsun.

Julide Nemlioğlu
Elginkan Holding A.Ş.
Yönetim Sistemleri Müdürü

içindekiler

4 **Emanetin**
tek adresi milletimizdir...

6 **Elginkan** Vakfı’nın bir eğitim projesi
daha hayat buldu

8 **Taksim**’de
buluşmuş sular...

10 **Şirketlerden**

17 “**Yeni** Fikirler Yeni İşler”
Girişimcilik Yarışması

20 **Mimarlık** Konferansı 13. yaşını kutladı

21 **İstanbul**’dan bir Bienal daha geçti...

22 “**Geçmişten** bugüne yeniliklere
öncülük ediyoruz”

25 **ELEKS** İngiltere pazarında emin
adımlarla ilerliyor

26 **Bir** evim olsun...

28 “**Zapt-u** rapt altına alınamayan
bir adamım”

30 “**Altın** Köprü: Azerbaycan”

32 “**Çizmek** adeta bir teslim olma hali...”

35 **Ajanda**

Elginkan

ELGINKAN TOPLULUĞU

Adına İmtiyaz Sahibi

Yücel Unan
Kemeraltı Cad. 71/5 34425 Karaköy-İSTANBUL

Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Julide Nemlioğlu
Kemeraltı Cad. 71/5 34425 Karaköy-İSTANBUL

Yayın Kurulu

Pelin Özkuzey, Sait Demirel, Tuba Bağdat, Yasemin Öngören, Zafar Sağlam

Yayın Danışmanı / MPR Pazarlama Halkla İlişkiler A.Ş.

Yayın Türü / Yaygın Süreli

Baskı Tarihi / Aralık 2005

Yazı İşleri

Günseli Özen Ocakoğlu, Türkşan Zeytinoğlu, Derya Nurhat, Aleks Kalaycıyan

Görsel Yönetmen / Aylin Çil

Görsel Uygulama / Osman Uraslı, Pınar Gazanfer, Yasemin Can

Yapım / Rota Yayın Yapım Tanıtım Tic. Ltd. Şti.
Prof. N. Mazhar Ökten Sok. No.1 Rota Binası 34360 Şişli-İstanbul
Tel: 0212 224 01 44 • www.rotaline.com

Baskı ve Cilt / Tor Ofset San. Tic. Ltd. Şti.
İmam Çeşme Caddesi No: 26/2 Ayazağa Şişli-İstanbul • Tel: 0212 332 08 38 (PBX)

İletişim Adresi / Elginkan Holding A.Ş.
Kemeraltı Cad. 71/5 34425 Karaköy-İstanbul
Tel: (0212) 293 30 00 • www.elginkan.com.tr

Emanetin tek adresi milletimizdir...

Elginkan Vakfı kurulurken, Topluluk şirketlerinin Vakıf çatısı altında toplanacağı, Vakıf Mütevelli Heyetinde Türk milletini temsilen, saygın kurumların temsilcileriyle yönetilenlerin sesinin de olacağı bir yönetim modeli oluşturulmuş. Topluluk Başkanı Ekrem Elginkan ile birlikte bu demokratik yapının mimarlarından olan Vakıf Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Halim Doğrusöz, Elginkan Topluluğu özelinde, geçmiş 50 yıla damgasını vuran olayları aktardı.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Halim Doğrusöz'ün, Ekrem Elginkan ile dostluğu İstanbul Teknik Üniversitesi'ndeki öğrencilik yıllarına dayanıyor. Askerlik hizmetlerine de 1948'de Yedek Subay Okulu 29. dönem öğrencisi olarak Topçu Taburu'nda başlamışlar. O günlerden hafızasında kalan en taze anının, her akşam yemeğinden sonra Topçu Taburunda çalınan klasik batı müziğini birlikte dinlemek olduğunu söylüyor Prof. Dr. Halim Doğrusöz. Tamamlanan kıta hizmetlerinin ardından bir araya gelen iki dost için kariyer süreçleri de başlamış. Prof. Doğrusöz, Elektrik İşleri Etüd İdaresi'ne girerken Ekrem Elginkan da, askerde kalorifer tesisat projelerinin denetimini yaparak edindiği deneyimle üniversiteden aldığı bilgiyi birleştireceği bir iş kurmaya karar vermiş. Önce kalorifer tesisat projesi mühendisliği ve giderek taahhüt işlerine girmiş.

“İşleri düzenli yürütebilme becerisi hayranlığımı artırdı”

Zamanla işlerini epey ilerleten ve inşaat projelerine de başlayan Ekrem Elginkan'ın bütün ülke geneline yayılmış bu küçük taahhüt işlerini dü-

zenli ve sorunsuz yönetme becerisi Prof. Doğrusöz'ün hayranlığını uyandırmış. “İş aldığı her yerde güvenilir biriyle anlaşıyor ve işi ona teslim ediyor ama bu arada çok da yoruluyordu. Bunun üzerine bir akşam bana müteahhitliğin zor olduğunu, sürekli iş ve alacaklarının peşinde koşmak gerektiğini söyleyerek sanayici olmaya karar verdiğini ifade etti”. Tabii bunda özellikle Ekrem Elginkan'ın Türkiye'de kaliteli armatür ihtiyacını ve pazardaki boşluğu görmesi etkili olmuştu. Ayrıca o dönem İtalya hükümeti tarafından Türkiye'ye açılan 50 milyon dolarlık krediden pay alabilme düşüncesi de bu yatırımı tetikleyen bir başka gerekçeydi. Ekrem Elginkan'ın sanayici olma hayallerini gerçeğe dönüştürmek için uygun ortam ve fırsatlar doğmuştu: “Ekrem Bey armatür projesinden ilk söz ettiğinde elinde iki yapraklı bir broşürü tutuyordu. Broşür Triulzi adlı bir İtalyan firmasının otomatik pres döküm tezgahlarını ve bu tezgahlardan çıkan ürünlerin resimlerini gösteriyordu. Ekrem Bey, broşürdeki musluk resmini işaret ederek ‘Bu tezgahlar kaliteli muslukları otomatik ürettiyor, bu işe girmeye ne dersin?’ dedi. ‘Tamam’ dedim. ‘Öyleyse bana böyle bir fabrikanın planını yap ve

bir rapor hazırla da Dış İşleri Bakanlığına İtalyan kredisi için başvurayım’ dedi. Ben raporu hazırladım ve döviz tahsisini aldık. Sonra Ekrem Bey’le birlikte İtalya’daki firmayı ziyaret edip makine siparişlerimizi verdik. Oradan diğer işleri tamamlamak üzere Almanya’ya geçtik, kaldığımız süre içinde kitapçılardan bu tür üretimle ilgili kitaplar topladım. İçimde bu tezgahlardan musluk üretilip üretilmeyeceğine dair bir şüphe vardı. Çünkü planı yapıp raporu yazmıştım ama, bu yeni teknoloji hakkında fazla bilgim yoktu. Ülkeye döndükten sonra kitapları inceleyince şüphelerimde haklı olduğumu anladım ve konuyu hemen Ekrem Bey’le paylaştım. Bu durum karşısında musluk gövdelerini pres döküm yerine kokil dökümle yapmaya karar verdik, doğal olarak da bütün planlar değişti. Ben işin teknik tarafını böyle çözerken Ekrem Bey de işin ticari tarafını çok pratik ve etik bir yaklaşımla çözdü. İtalya’daki firmaya durumu anlattı ve makineleri Almanya’dan almak durumunda olduğumuzu fakat onları mağdur etmemek adına makineleri Triulzi üzerinden ithal ederek komisyon almalarını sağladı ve işi tatlıya bağladı.”

Şirketleri Elginkan Vakfı’na vasiyet etti

E.C.A.’nın kurulduğu 1957 yılından Ekrem Elginkan’ın vefat ettiği 1999 yılına kadar onun hem danışmanı hem de en yakın dostlarından biri olan Prof. Dr. Halim Doğrusöz, Topluluğun olduğu kadar Elginkan Vakfı’nın da kurulmasında emeği geçen isimlerden biri.

Vakfın kuruluşuyla ilgili Ekrem Elginkan’la uzun süre düşündüklerini, dünyadaki örnekleri incelediklerini ve en mükemmel sistemi bulduklarına ikna olduklarında projeyi hayata geçirdiklerini söyleyen Doğrusöz, “Amerika’da North Carolina State University’de misafir profesör olarak bulunduğum 1979-1982 yılları arasında bu ülkedeki Vakıfları da inceleme fırsatım oldu. Hiçbiri bizim amacımız ve yapmak istediklerimizle örtüşmedi, doğal olarak kendimize özgü bir sistem kurduk.”

Neydi bu ulvi amaç?

“Ekrem Elginkan kendisinden sonra, kurduğu şirketlerin Türk toplumu-na hizmet vermeye devam etmesini sağlayacak bir formül bulmaya çalışıyordu. Bunu gerçekleştirmenin bir yolu da Vakıf kurup, şirketleri Vakfa vasiyet etmektir. Yani Vakıf onun yerine geçecek ve şirketlerin sahibi olarak, yönetimini güvence altına alacaktı.”

Türk geleneklerine göre Vakıflar, üyelerini bizzat kurucunun belirlediği Mütevelli Heyetler yardımıyla yönetilir ve kurucudan sonra nasıl bir yönetim olacağı da Vakıf Senedi’nde açıkça tarif edilir. Elginkan Vakfı’nın son derece demokratik yapıyla oluşturulan Mütevelli Heyetinde de tam bir çok seslilik hakim. “Heyetteki 14 değişmez üyenin yanı sıra Vakfın sorumluluğu altına girecek olan şirketlerin yöneticilerinin de bu yönetim içinde yer alması ve kararlarda pay sahibi olmaları gerek” diyen Ekrem Elginkan, 8 kurucu şirketin de 34 kişilik Mütevelli Heyet içinde temsil edilmelerini öngörmüş. Doğrusu bu durum iş dünyasının son yıllarda dile getirdiği özyönetim kavramının, 80’li yıllarda bir vakıf çatısı altında nasıl yapılabildiğini ortaya koyan ilginç bir yaklaşım.

Türk milletinin sesini temsilen...

“Vakıf Türk milletine emanet edildiğine göre onun temsilcilerinin de Mütevelli Heyet içinde yer alması gerekir” diyen Ekrem Elginkan ülkenin önde gelen üniversiteleri, sivil toplum örgütleri, kamu ve finans kuruluşlarını temsilen 12 kuruluşu daha Mütevelli Heyete davet ediyor. Böylesine geniş bir yönetim kadrosuyla icraat yapılamayacağını ayrırmında olan iki dost, Mütevelli Heyet içinden seçilerek oluşturulacak Yönetim Kurulu’yla iki organlı bir yapıyı hayata geçiriyorlar. Elginkan Vakfı, kurulduğu 1985 yılından üç yıl sonra gerçekleştirdiği eğitim ve kültür faaliyetleriyle Vakıflar Genel Müdürlüğü’nce “Yılın En Başarılı Vakfı” seçiliyor.

Ekrem Elginkan’ın sağlığında Vakıf, şirketlerden gelen bağışlarla faaliyetlerini sürdürüyordu. Vefatından önce düzenlediği vasiyetname ile tüm mal varlığını Vakfa bağışlayan Ekrem Elginkan, vefatından sonra, gayri menkul kira gelirlerine ilaveten, Vakfa devrettiği şirketlerin kârlarından da gerektiğinde Vakfın temettü almasını planlamış oldu. Böylece Vakıf amaçları doğrultusunda çalışmalar yapmak üzere gereken mali akışa da sürekli sahip olacaktı.

İşte geçtiğimiz yıl içinde açtığı üç okul ve bir anaokulu, 50 öğrenim bursu, bir yarışma sponsorluğu ve irili ufaklı diğer projeleriyle eğitime yatırım yapan Elginkan Vakfı’nın yapısı da böyle...

Strateji...

Prof. Dr. Halim Doğrusöz, interaktif katılımlı bir yönetim anlayışıyla yürütülen Topluluk ve Vakıf işlerinin daha sağlıklı bir yapıya kavuşturulması adına, son dönemde çeşitli toplantılar yaptıklarını ifade ederek sözlerini şöyle noktaladı: “Ekrem Elginkan, Türkiye’de kaliteli musluk ihtiyacını gördü ve bu yönde adım attı. E.C.A.’yı bugünlere getiren strateji de budur işte. Ancak artık kaliteli musluk üretmek yetmiyor. Ondan vazgeçmeyeceğiz tabii, ama başka stratejilerle onu takviye etmemiz gerekiyor.”

Vakıf Mütevelli Heyeti’nde yer alan kuruluşların temsilcileri

1. İstanbul Teknik Üniversitesi	8. Türk Standartları Enstitüsü
2. İstanbul Üniversitesi	9. Makine Kimya Endüstrisi Kurumu
3. Boğaziçi Üniversitesi	10. Manisa Belediyesi
4. Orta Doğu Teknik Üniversitesi	11. Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası
5. Ege Üniversitesi	12. Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı
6. Türkiye İş Bankası	
7. Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu	

Vakfın üç temel amacı

- 1- Kültür değerlerimizi tarihimizde bizi büyüten örf, adet ve manevi değerlerimizi ve Türkçemizi araştırmak, araştırmaları desteklemek, korumak, yaşatmak, tanıtmak
- 2- Bilim, teknoloji ve eğitim alanındaki faaliyetleri teşvik etmek
- 3- Ülke sanayinin ihtiyaç duyduğu vasıflı işgücü yetiştirilmesine, bu suretle ülkenin istihdam imkanlarını artırıcı eğitim çalışmalarına katkıda bulunmak için okullar, eğitim kurumları açmak, işletmektir.

Elginkan Vakfı'nın bir eğitim projesi daha hayat buldu

20.yılıni lise açılışlarıyla kutlayan Elginkan Vakfı, 21 Eylül 2005'te Başbakan Recep Tayip Erdoğan'ın da katılımıyla İzmit Cahit Elginkan Anadolu Lisesi'nin açılış törenini gerçekleştirdi.

Çevre düzenlemesi ve okulun tefrişatı, laboratuvar donanımları dahil toplam yatırım maliyeti 4 milyon YTL olan 720 öğrenci kapasiteli okulun açılış törenine, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Kocaeli Valisi Erdal Ata, Elginkan Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Hakkı Balıkcı, Elginkan Vakfı Yönetim Kurulu üyeleri, bölgenin idari amirleri, İl Milli Eğitim Müdürlüğü yetkilileri, Elginkan Topluluğu yöneticileri ve çalışanları ile civar okul müdürleri, veliler ve semt sakinleri katıldılar.

Açılışta bir konuşma yapan Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, hayır işleriyle bilinen Elginkan ailesinin eğitime sağladığı katkılardan dolayı kutladı. Başbakanın ardından Kocaeli Valisi Erdal Ata kürsüye geldi. Konuşmasında devlet vatandaş işbirliğiyle yapılan bu tür modern eğitim yatırımlarının, ilim ve fenden güç alan bir toplum oluşturulmasındaki önemli rolüne değinen Erdal Ata'dan sonra Elginkan Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Hakkı Balıkcı, Topluluk ve Vakıf projeleri hakkında bilgi verdi. Geleceğin anahtarının eğitimde olduğunu ve 21. yüzyılın Türkiye'sini daha da ileriye taşıyacak olanın yetişen genç nesil olduğunu belirten Balıkcı, Vakfın eğitime bu nedenle çok önem verdiğinin altını çizdi. Balıkcı, Cahit Elginkan Anadolu Lisesi'nin Milli Eğitim'e bağışlanmak üzere gerçekleştirilen büyük bir proje olduğunu, Vakfın Kocaeli'ndeki bir diğer projesinin ise lise binasının yanında inşa edilmekte olan Ahmet Elginkan Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi olduğuna dikkat çekti. Bu merkezin de önümüzdeki yıl hizmete girmesi öngörülüyor.

Açılış töreni bando takımı ve öğrencilerden oluşan folklor ekibinin oyunları ile renkli gösterilere sahne oldu. Misafirler; konuşmalardan sonra 24 derslikli, kapalı spor salonu, yemekhane, kütüphane ve bilgisayar odalarıyla 16.500 m²'ye kurulu modern okulu gezme olanağı buldular.

Elginkan Anaokulu özel okulları aratmayacak donanımda...

Ümraniye Mediha Tansel İlköğretim Okulu'nun bodrum katında yer alan anaokulu sınıfının öğrencileri, Elginkan Vakfı tarafından yaptırılan anaokulu binasıyla gün yüzüne çıktı.

Elginkan Vakfı tarafından geçtiğimiz yıl açılış gerçekleştirilen bir başka eğitim yuvası da Ümraniye İhlamurkuyu'da yer alan Mediha Tansel İlköğretim Okulu'na bağlı anaokulu binası oldu. Kasım ayında bölgenin idari amirleri, Elginkan Vakfı yöneticileri, civar okul müdürleri ve semt sakinlerinin katıldığı büyük bir törenle açılan anaokulu Ümraniye'ye ayrı bir renk kattı. Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği'nin bir anaokulunun donanımını sağlamak üzere yola çıktığı proje sonradan kabuk değiştirerek bütünüyle Elginkan Vakfı'nın katkısıyla inşa edilen ve tüm donanımı sağlanan bir anaokul projesine dönüştü.

Elginkan Vakfı tarafından yaptırılan anaokulunda çocukların el işi derslerini yapacakları ve oyun oynayabilecekleri iki sınıf, yemekhane, mutfak ve miniklerin boylarına uygun lavabolarla donatılmış tuvaletler yer alıyor. Yapımı için hiçbir masraftan kaçınılmayan anaokulun arka bahçesinde de miniklere özel küçük bir oyun parkı var. Okul Müdürü Minhan Mercan, Elginkan Vakfı'nın yapımı, donanımı ve açılışını gerçekleştirdiği anaokulun tıpkı yüksek ücretler talep eden özel okullar standardında olduğunun altına çiziyor ve okulun bu bölge için çok anlamlı bir yatırım olduğunu söylüyor.

Elginkan Vakfı bursiyerlerinin sayısı Ekim 2005'te 50'ye ulaştı

Mart 2005'te beş üniversiteden beşer lisans öğrencisine karşılıksız burs şeklinde başlatılan programın ikinci dönem uygulaması Ekim 2005 itibarıyla gerçekleşti. Vakıf Mtevelli Heyeti'nde temsilcileri bulunan söz konusu beş üniversiteye ikinci uygulama döneminde tanınan kontenjanla toplam bursiyer sayısı 50'ye çıkmış oldu. Burslar öncelikle mühendislik alanlarında ve kültürümüzle ilgili dallarda olmak üzere tüm konularda ve hazırlık sınıfı dahil tüm sınıflarda lisans öğrenimi yapan, başarılı ve maddi imkanları yetersiz öğrencilere veriliyor.

Avrupa Birliği ülkelerinde geçerli meslek sertifikası

Elginkan Vakfı'nın kaynakçılık projesi ile 60 işsiz gence yeni bir yol açıldı.

Mesleki ve teknik eğitim alanında 10 yıldır çeşitli eğitim programları düzenleyen Ümmehan Elginkan Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi, "Elektrik Ark ve Oksi-Gaz Kaynakçısı Yetiştirme" projesiyle bir yeniliğe imza attı. Proje, Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve Türkiye İş Kurumu tarafından oluşturulan Aktif İşgücü Programları Projesi-Yeni Fırsatlar Hibe Programı kapsamında uygulamaya konuldu. Manisa bölgesinde sanayinin ihtiyacı olan kalifiye kaynak elemanının yetiştirilmesi ve böylelikle bir mesleği olmayan insanların gerekli mesleki bilgi ve beceri sağlanarak iş piyasasına kazandırılması projenin çıkış noktasını oluşturdu.

Projeyi farklı kılan özellik, AB ülkelerinde geçerli bir belgenin de eğitim sonunda yapılan sınavlarla veriliyor olmasıydı. Bu uygulama Orta Doğu Teknik Üniversitesi ile Elginkan Vakfı arasında yapılan protokol çerçevesinde gerçekleştirildi. Sınavda başarılı olan kursiyerlerin sınav kağıtları ve sonuçları Almanya'ya gönderildi ve GSI SLV München tarafından bu kursiyerlere AB ülkelerinde geçerli sertifika verildi.

Hayatın kaynağı

Taksim'de buluşmuş sular, dağılmış dört bir yana, hayat vermiş Galataya, Caddey-i Kebire, Haliç'e

Taksim, 18. yüzyıl başlarında giderek artan bölge nüfusuna paralel, su ihtiyacını karşılamak üzere Sarıyer civarlarından bentlerle gelen suların toplanıp taksim edildiği bir merkez olarak anılıyor kitaplarda. Bugün meydandaki Atatürk heykelinin gerisinde cılız bir görüntü sergileyen su hattının bir dönem İstanbul'un hayat damarlarından biri olduğuna inanmak çok zor...

Ünlü sanat tarihçisi Prof. Dr. Semavi Eyice, İstanbul'un en gözde buluşma noktalarından biri olan Taksim'in adının hikayesini anlattı bizlere. Meğer Taksim kente gerekli olan ve dışardan getirilen suyu belli ölçülere göre muhitlere taksim eden bir merkezmiş. Su hayat demek olduğuna göre Taksim'de hiç bitmeyen canlılığın kaynağı da bu su olsa gerek...

Roma'dan Bizans'a oradan Osmanlı'ya

Osmanlı Türkleri yaşadıkları şehirlerde akar nitelikli suyun sağlanmasına büyük önem vermişler 700 yıllık tarihleri boyunca. Suyun kaynaklardan toplanarak yerleşim alanlarına sürekli bir biçimde akıtılarak ulaştırılmasını sağlayacak sistemler inşa etmişler. Kendilerinden önce Bizanslıların su depolamak amacıyla kullandıkları kapalı sarnıçlara pek itibar etmedikleri, akar suyu tercih ettiklerini görüyoruz. Bizanslılardan önce Roma zamanında kente kanallarla suyu getirme çabaları olmuş. Bozdoğan kemeri bunun en güzel örneklerinden biridir. İki teppe arasındaki çukur arazi üzerinden şehrin merkezine kadar getirilen su kemerinin (akedük) zaman içinde İstanbul'u ele geçirmek isteyen barbar kavimlerin saldırılarıyla tehlikeli bir hal alması sonucunda farklı çözüm yolları aranmaya başlanmış ve sarnıçlar böylece gündeme gelmiş. Sarnıçlar binaların altında yer alan, sütunlara dayanan, üzerleri tonozlu yapılar. Bunların en büyüklerinden biri de Yerebatan Sarnıcı'dır. Ancak İslam inancında ve toplumsal yaşamında batıdaki gibi farklı olarak durgun su pek makbul olmadığından Roma çağından beri suyu depolamak ve sonra da kullanmak yoluna giden bu toprağın o günkü sakinleri bizzat suyu kente getirmeye niyet etmişler.

Muhteşem Süleyman'dan Mimar Sinan'a emir gidince...

Kanuni Sultan Süleyman, Mimar Sinan'a şöyle emir veriyor, "Öyle bir su teşkilatı yapasın ki en yüksek yerlerde bile su aksın, küçük çocuklar ya da yaşlı nineler buradan rahatça su testilerini doldurabilsinler ve benim saltanatım için bana hayır duası yapalar." Mimar Sinan da su yolları ve bentleri yeniden organize etmek üzere işe koyuluyor. Önce Belgrad ormanları tarafındaki su kaynaklarını inceliyor ve burarlardan kente nasıl su sağlanır diye planlamalar yapmaya başlıyor. As-

"Aç besmeleyle iç suyu, Han Ahmed'e eyle dua..."
Sultanahmet'teki 3. Ahmed çeşmesinin üzerindeki kitabede işte bu yazı yazıyor.

İna bakılırsa Kanunî'den önce Fatih zamanında başlanıyor su kanallarının yapımına. İstanbul, büyük İslam aleminin en büyük metropolü ve bir ucu Polonya'nın güneyinden Basra körfezine, diğer ucu Mısır'a ve Afrika'nın kuzeyine uzanan büyük bir imparatorluğun başkentti. Kent sakinlerinin su sıkıntısı çekmemesi için su kanallarının yanı sıra çeşmelerin yapımı da ağırlık kazanıyor o yıllarda. Çoğu hayrat amacıyla yapılan çeşmelerin en dikkat çekici bölümlerinden biri kitabeleri. Osmanlı döneminde 1000'e yakın kitabesi olan çeşme inşa ediliyor İstanbul'da. Birinci sayımda ele aldığımız ve restorasyonuna başlanan Azapkapı Saliha Sultan Çeşmesi de Sultan 1. Mahmut zamanında yapılan mükellef çeşmelerden biri.

Ey ahali artık hamam yapılmaya...

Padişah 3. Mustafa zamanında hamamların hem su hem de odun sarfiyatına neden olmalarından ötürü inşası yasaklanıyor. İstanbul'da Osmanlı zamanında 300 hamam olduğu kayıtlarda yer alan bilgiler arasında. Gerçi hamamların yapılmasının bir gerekçesi daha var ki o da gelir getiren yerler olmaları. Bu yüzden cami, medrese, çeşme gibi

Sanat tarihi ve arkeoloji üstadı

Prof. Dr. Semavi Eyice 50 yıla yakın bir süre İstanbul Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü öğretim üeliğinde bulundu Avrupa'nın pek çok şehrinde misafir hoca olarak Bizans ve Osmanlı sanatını anlattı. Bu süre zarfında çeşitli üniversitelerde yüksek lisans dersi verdi. Bugün sanat tarihi ve arkeoloji bölümlerinde ders veren öğretim üyelerinin çoğunun hocası. Ayrıca Eyice'nin 70 yıldır oluşturduğu kütüphanesinde; Bizans tarihi, Bizans sanatı, Türk tarihi, Osmanlı tarihi, Osmanlı sanatı, Avrupa tarihi, Avrupa sanatı ve Anadolu'nun yerel tarihinin yanı sıra birçok dilde İstanbul ve Türkiye ile ilgili seyahatnamelerin bulunduğu dev bir koleksiyona sahip. İstanbul ile ilgili 20. yüzyılda yayımlanmış eserlerin pek çoğu da bu kütüphanede mevcut. Semavi Eyice kendisinden sonra kütüphanesinin kimisi örneklerde olduğu gibi dağılıp heba olmaması için satmayı tercih etmiş.

Hayatın kaynağı

hayrat yaptıranlar buraların giderlerini karşılamak üzere hamamlar inşa ettiriyorlar. Hamamlar ayrıca sosyal yaşam alanları olmaları sebebiyle de önemli buluşma mekanlarından sayılıyor Osmanlı toplum hayatı içinde.

Taksim en önemli savaklardan biri

Savak, suların toplandığı merkezlere verilen ad. Saka da çeşmelerden su doldurup sokak sokak dolaşarak satanlara deniyor. Taksim'in Savak haline gelmesi 1730'lu yıllara rastlıyor. Taksim'deki Galata bölgesinin artan nüfusu burada bir savağı gerekli kılıyor. Galata 14. yüzyıldan itibaren Cenovalıların kontrolünde kalan her ne kadar fetihten sonra Türkleşmeye başlasa da tipik bir İtalyan liman kenti görüntüsünü koruyan ve levantenlerin ağırlıkta olduğu bir bölge. Dar sokakları ve eğlence yerleriyle ünlü Galata ve Pera pek çokları için de cazibe merkezi. Öyle ki 17. yüzyıldan itibaren yabancı elçilikler Pera'yı mesken edinmeye başlıyor. Bu durum karşısında bölgenin su ihtiyacını karşılamak üzere Sarıyer'in arka taraflarından, bu gün Bentler olarak anılan bölgede, bentler yapılarak sular biriktiriliyor ve kanallarla Taksim'deki savağa getiriliyor. Lüle hesabı üzerinden çeşitli kanallarla Tophane, Galata'ya, Fındıklı ve Dolmabahçe taraflarına su veriliyor. Su yolcusu denilen kişiler bu kanallarının bakımı ve temizliğiyle ilgileniyor.

EMAS yeni bir alışkanlık yarattı

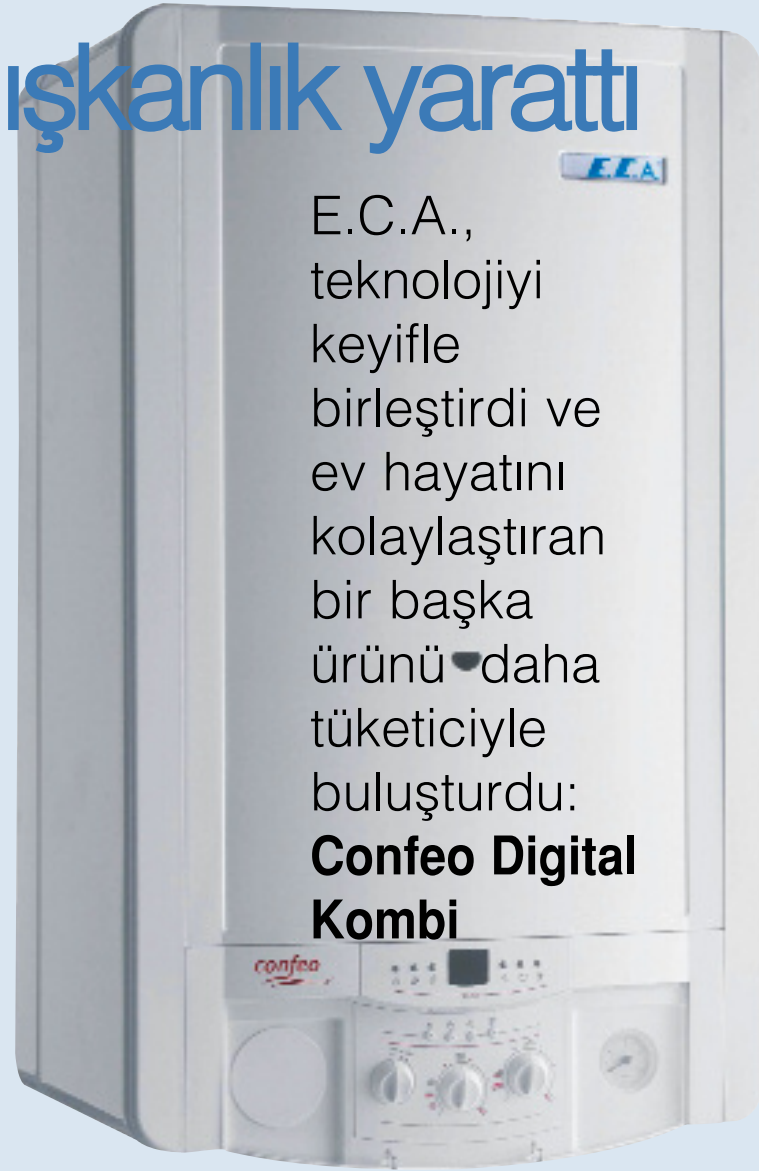
Elginkan Topluluğu Şirketleri'nden Isı Grubu kuruluşu EMAS A.Ş. soğuk kış günlerini evinde keyifle geçirmek isteyenler için Confeo Digital Kombi'yi piyasaya sundu. EMAS bünyesinde yapılan iki yıllık Ar-Ge çalışmaları sonucu Türk mühendisleri tarafından 2004 yılında en üst düzeyde enerji tasarrufu ve kullanım kolaylığı sağlayan yeni nesil E.C.A. kombilerin üretimine başlanmasının ardından, pazardan gelen talepler neticesinde 2005 yılı Eylül ayında Confeo dijital kombi piyasaya sürüldü.

EMAS A.Ş.'nin piyasaya sunduğu Confeo Kombi, 24 kw bacalı / hermetik ve 28 kw hermetik olarak iki farklı modelde üretiliyor. Confeo Kombi; hem doğalgaz hem LPG kullanımı, dijital displayi, monthermic çift eşanjörlü sistemi, 14 ayrı emniyet sistemi, arıza teşhis sitemi, estetik tasarımı gibi özellikleriyle doğalgaz pazarına en yeni ve en üstün kombi olarak girdi.

Isınmanın yanı sıra sıcak su kullanımı için de ideal olan Confeo, dört dörtlük sıcak su kullanım keyfi sunuyor. Kombi, dijital ekranı ile farklılaşarak kullanım kolaylığı sağlıyor. Kombi, 6 adet LED ve 4 adet butonlu gösterge paneli sayesinde kalorifer devresi su sıcaklığı ve kullanım suyu sıcaklığını 1 °C hassasiyetle gösterebiliyor. Ayrıca 19 adet farklı arızayı kodlayarak gösterme özelliği ile arızalara en kısa sürede müdahale edilebilmekte.

EMAS, TESKON-2005'te göz kamaştırdı

EMAS Makine A.Ş., E.C.A. ısı ürünlerinin tamamıyla, 23-26 Kasım 2005 tarihleri arasında İzmir'de İzmir Makina Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen TESKON 2005 Tesisat Kongresi ve Sergisine katıldı. Fuarda E.C.A. markalı kombiler, yoğunmalı kombiler, panel radyatörler, havlupanlar, De Dietrich döküm kazanlar, brülör, doğalgaz sobaları ve sıcak su boylerlerini sergileyen EMAS, 152 m²'lik standıyla en büyük sergi alanlarından birine sahipti. EMAS'ın, modern çizgilerle tasarlanmış standını 7.000 kişi ziyaret etti. Fuar dahilinde düzenlenen kongrede EMAS'tan Makine Mühendisi Kenan Şahin de 'Konutlarda kullanılan doğalgazlı cihazlar ve tesisatı' konulu bildiri sundu.

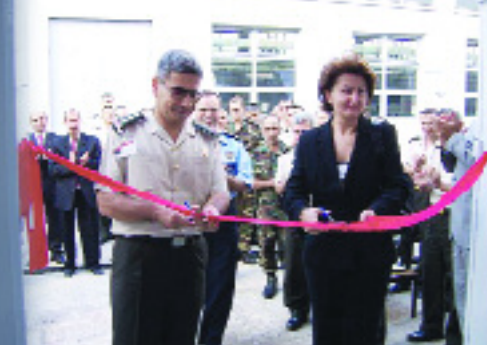
E.C.A., teknolojiyi keyifle birleştirdi ve ev hayatını kolaylaştıran bir başka ürünü daha tüketiciyle buluşturdu: **Confeo Digital Kombi**

E.C.A.'dan "Maksimum" kolaylık

İş Bankası ile geçtiğimiz yılın Ekim ayında yapılan sözleşmelerle E.C.A.- EMAS bayileri artık birer Maksimum Kart Üye İşyeri oluyor. Tüketicilere yaptıkları alışverişleri karşılığında Maksimum Kartlarını kullanma fırsatını veren uygulamaya ilk olarak 100 E.C.A. - EMAS bayisiyle başlanıyor. Bu sayının 2006 yılı içinde 200'e ulaşması hedefleniyor.

2003 yılından beri Yapı Kredi World Card ile işbirliğini sürdüren Emas; Maksimum Kart ile de anlaşma yapması neticesinde bayilerinin çoğunda tüketicilere taksitli satış avantajlarını alternatifli olarak sunabilecek ve yurt içinde en çok kullanılan iki kart sahibi müşterilere de ulaşmış olacak.

Teknik eğitime destek sürüyor

Elginkan Topluluğu Şirketleri'nin katkıları ve EMAR'ın çabalarıyla "Doğal Gaz ve Sıhhi Tesisat Laboratuvarları"nın on dokuzuncusu Kara Kuvvetleri Komutanlığı Balıkesir Astsubay Meslek Yüksekokulu'nda 29 Eylül 2005 tarihinde açıldı.

Endüstri meslek liseleri, makine mühendisliği fakülteleri, askeri okullar vb. eğitim kurumlarında uygulamalı derslerin etkinliğini artıran laboratuvar çalışmaları büyük önem taşıyor. Ancak eğitim kurumlarının sadece laboratuvarlara sahip olmaları yeterli değil, bu laboratuvarların aynı zamanda donanımlı olmaları da gerekiyor. Elginkan Topluluğu Şirketleri'nden EMAR, bu amaçla 1994 yılından beri Türkiye genelinde tüm iç tadilat ve tesisat uygulamalarını ücretsiz gerçekleştirdiği laboratuvarlar açıyor.

E.C.A., EMAS ve EMAR'dan ortak eğitim projesi

Elginkan Topluluğu Şirketleri'nin E.C.A. markalı ısı ürünlerine yönelik eğitim programları yurt genelinde devam ediyor. Eğitim programları, E.C.A. markalı ürünlerin yurt içi satış firması EMAS Makine Sanayii A.Ş. ve satış sonrası hizmetler şirketi EMAR A.Ş. tarafından düzenleniyor.

EMAR; bayiler, uygulamacılar (mühendisler, tesisat ustaları vb.), doğalgaz dağıtım şirketleri ve tüketicilerine yönelik kombi, kat kaloriferi, doğalgaz sobası, panel radyatör, merkezi ısıtma sistemi (çelik ve döküm kazanlar) ve klima gibi E.C.A. markalı ürünleri üzerine Eylül ve Kasım 2005 tarihleri arasında eğitim ve seminerler düzenledi. Yalova, Kastamonu, Düzce, Karadeniz Ereğli, Bandırma ve Denizli'de gerçekleştirilen organizasyonlarda tesisat ustaları, verilen "montör" eğitimlerinde doğalgazlı cihazlar, son teknolojiler, güvenli yakıcı cihaz kullanımı gibi sektörel konularda bilgilendirildiler.

E.C.A. orijinal yedek parçaları

Uzun ömürlü ve üstün performans sağlayan E.C.A. ürünleri, tüketicinin güvenliği, rahatı ve yaşayacağı üstün deneyimleri önemseyen tavrıyla da dikkat çekiyor.

EMAR Servisleri'nde kullanılan E.C.A. orijinal yedek parçalarının garanti süresi bir yıldır. Tüketiciler, çevre şartları ve kullanma hatalarından doğabilecek arızalarda ürün özelliğinin bozulmaması için orijinal E.C.A. yedek parçalarını bu yönüyle tercih ediyorlar. E.C.A. markalı bir ürün için tüketicilerin tercihi de orijinal E.C.A. yedek parçalarından oluşuyor. Çünkü, tüm E.C.A. markalı ürünlerin yedek parçaları, E.C.A. kalitesi ve deneyimiyle üretiliyor.

Armatür bakımı

- Kromaj ve diğer kaplamalı ürünlerin temizlenmesinde deterjan veya asitli su kullanılmamalı, sabunlu su ve kuru bez ile temizlenmeli,
- Kromajlı ürünler altı ayda bir defa gaz ile ıslatılmış bez ile parlatılmalı,
- Armatür yüzeylerini silerken mutlaka pamuklu bez kullanılmalı, bulaşık teli vb. tel içeren bezler yüzeyleri çizdiğinden tercih edilmemeli,
- Bütün krom ve diğer yüzey kaplamalı ürünlere, kaplamayı bozmamak için çıplak ve tırtıllı metal anahtar tatbik edilmemeli,
- Yeni inşaatlarda armatür kullanmadan önce tesisattaki inşaat artığı/pisliği su akıtılarak temizlenmeli,
- Armatürün uzun süreli sorunsuz çalışması için tesisatta pislik ayıncılara yer verilmeli ve periyodik olarak temizlenmeli,
- Ürünlerin normal çalışma basıncı 0.5-5 bar olup şebeke basıncı yüksek olan tesisatlarda basınç düşürücü kullanılmalı,

Sağlığınıza düşkünüz

E.C.A.'nın yeni kampanyası; hijyen koşullarını sağlamanın zor olduğu okul, alışveriş merkezleri, hastane, otel gibi toplu kullanım alanlarında E.C.A. su teknoloji ürünlerini kullananlara %50'ye varan fiyat avantajı ve ücretsiz montaj kolaylığı sağlıyor.

Ürettiği tüm armatürlerde insan sağlığına uygun, non-toxic (zehirli olmayan) malzemelerle dünya standartlarında hijyen sağlayan E.C.A., "Su Teknolojisi Serisi" ile enerji tasarrufu ve hijyenin yanı sıra %70'lere varan su tasarrufu imkanı da sunuyor. E.C.A. Su Teknolojisi Serisi; Fotoselli Lavabo Bataryası, Fotoselli Pisuar Musluğu, Termostatik Banyo Bataryası ve Zaman Ayarlı Lavabo Bataryasından oluşuyor.

Hijyen sağlamanın temelinde el ve tuvalet temizliği yer alıyor. Her gün fark etmeden üzerinde milyonlarca mikrop barındıran yerlerle temas ediyoruz. Özellikle toplu kullanım alanları olarak tanımlanan okul, alışveriş merkezleri, hastaneler, oteller için üretilen E.C.A. Su

Teknolojisi Serisi ürünleri armatüre dokunmadan suya ulaşabilmeyi sağlıyor, aynı zamanda fazla su tüketimini ortadan kaldırıyor. Seride yer alan Fotoselli Lavabo Bataryası, pisuar musluğu ise hijyen sağlama konusunda destekleyici ürünler olarak kullanıcıya sunuluyor.

E.C.A. üstlendiği bu misyon doğrultusunda Kasım 2005 - Mart 2006 tarihlerini kapsayan bir kampanya düzenliyor. Toplu kullanım alanlarında eski armatürünü hijyen ve tasarruf sağlayan E.C.A. ürünü ile değiştirenlere %50'ye varan fiyat avantajı ve ücretsiz montaj kolaylığı sunuluyor.

Eski armatürlerinizi hijyen sağlayan E.C.A. ürünleri ile değiştirin, toplum sağlığına sizde katkıda bulunun.

Fotoselli lavabo bataryası

Zaman ayarlı lavabo musluğu

ELGİNKAN TOPLULUĞU İLETİŞİM YAYINI

E.C.A. ve SEREL Antalya Yapex Fuarı'nda...

E.C.A. ve SEREL'in Profesyoneller Buluşması'ndan sonra ikinci Antalya etkinliği de Yapex Fuarı oldu. Minimalist bir yaklaşımla tasarlanan standta E.C.A. sıhhi tesisat armatürleri ve aksesuarları,

SEREL markalı seramik sağlık gereçleri, acrylic küvetler, hidromasajlı küvetler, karo seramikleri ve Spil SEREL markalı banyo mobilyaları sergilendi. Özellikle su ile estetiği birleştiren E.C.A. armatürler ile SEREL'den estetik ve hijyeni buluşturan seramik sağlık gereçleri fuar ziyaretçilerinin de ilgi odağı oldu. Ayrıca fuar standında, bilinçli armatür seçiminin toplum sağlığı açısından önemi, kalitesiz ve zararlı ürünlerin kullanılması sakıncaları ile ilgili bilgilendirici mesajlar da verildi.

Her yıl sektör profesyonellerinden geniş katılımı Antalya'da sektörün nabzını tutan ve İstanbul Unicera Fuarı'ndan sonra ikinci büyük fuar olan Yapex'i bu yıl 25.000 kişi ziyaret etti.

E.C.A. ve SEREL, Öğretmenler Günü'nde eğitimcileri ağırladı

Her yıl 118-Y Lions Kulüpleri Federasyonu tarafından gerçekleştirilen Öğretmenler Haftası etkinlikleri kapsamında bu yıl Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde görev yapan 100 öğretmen İstanbul'da E.C.A. ve SEREL tarafından ağırlandı. Eğitim alanını kendine sosyal misyon edinen Elginkan Topluluğu'nun E.C.A. ve SEREL markaları ile ulaşım sponsorluğunu gerçekleştirdiği etkinlikte öğretmenler, Rahmi Koç Sanayi Müzesi, Miniaturk, Sultanahmet Meydanı gibi İstanbul'un tarihi ve turistik mekanlarını ziyaret ettiler, düzenlenen boğaz turuyla İstanbul'un eşsiz manzarasına tanık oldular.

E.C.A. ve SEREL'den profesyonel bir buluşma daha...

E.C.A. ve SEREL'in 2004 yılında İstanbul, Ankara, İzmir, Adana ve Antalya'da "Mimarlar Toplantısı" başlığıyla düzenlediği organizasyonları 2005 yılından itibaren kapsamını daha genişleterek "Profesyoneller Buluşması" temasıyla sürdürülüyor. Son olarak Antalya Porto Bello Otel'de 19 Eylül 2005'te gerçekleşen "Profesyoneller Buluşması"nda yaklaşık 250 katılımcı vardı. 2005 sonuna kadar diğer büyük illerde de yapılması planlanan toplantıların amacı, üretim aşamasında tasarlanıp fabrikada ürüne kazandırılan birçok özelliğin piyasadaki izdüşümünü yakından takip etmek. Bu anlamda, E.C.A. ve SEREL; ürünlerinin kullanıcılar tarafından daha iyi algılanabilmesi için sektörde çalışan kişilere, kullanıcılara ve karar noktasındaki mimarlarla ilgili bölgede faaliyet gösteren otellerin satın alma ve teknik müdürlerine sıcak temas yoluyla ulaşma çabasında.

Profesyoneller Buluşması, özellikle E.C.A. ürünlerinin kalitesinden taviz vermemek adına yüksek maliyetlerle gerçekleşen üretimler olduğu, ancak buna paralel bir fiyatlandırma uygulanmadığı gerçeğinin altının çizilmesinde etkin rol oynuyor.

Antalya Profesyoneller Buluşması'nda geçen yıl olduğu gibi Elginkan Topluluğu bünyesinde faaliyet gösteren çeşitli şirketlerin yöneticileri konuşmacı olarak katıldı.

ELMOR A.Ş. Satış Planlama Müdürü Hakan Ürün Satış Geliştirme Birimi'nin amacından, ürünlerin özellikleri ve kalite ödülleri, Topluluk olarak sosyal sorumluluk bilincinden söz etti.

VALFSEL Armatür Sanayii A.Ş. Ar-Ge Müdürü Ahmet Coşan; su ve enerji tasarrufu yapan, çevreye zarar vermeyen armatürler ve 2002'de ilk ve tek yerli üretim olarak üretilmiş Valfsel'in fotoselli ürünleri hakkında bilgi verdi.

VALF Sanayii A.Ş. Teknik Müdürü Ramazan Köroğlu ve EMAR A.Ş. Hizmet Geliştirme Müdürü Arif Pakkan'da enerji ve müşteri temelli konular üzerine düşüncelerine dile getirdiler.

MATEL yeni rafine kil ürününüyle fark yaratıyor

MATEL A.Ş.'nin Bilecik Arıtma Tesisleri'nde üretilen ve Eylül 2005 itibariyle piyasaya sunulan yeni rafine kil ürünü seramik ve porselen üreticileri tarafından beğeniyle karşılandı.

Rafine kil üretimi ve satışında Türkiye'nin en büyüğü olan MATEL A.Ş. Bilecik Fabrikası'nda yüksek standartlarda, kaliteden ödün vermeden ve müşteri memnuniyetini ön planda tutarak üretim yapıyor.

Bilecik 1. Organize Sanayi Bölgesi'nde 1989'da kurulan Bilecik Kil Arıtma Tesisleri'nde 2004'de ulaşılan üretim miktarı 22.200 ton olurken, 2005 yılı için beklenen rakam 25.000 ton. Fabrika bünyesindeki tam donanımlı laboratuvarlardan hammadde girişinden ürün satışına kadar en üst düzeyde faydalanılıyor. Rafine killere MATEL A.Ş. tarafından verilen MASK-MATEL Süzölmüş Kil markası piyasada öylesine kabul görmüş ki ülkedeki tüm rafine killer bu adla anılır olmaya başladığından 2001 yılında marka tescillenmiş.

MATEL A.Ş., Ar-Ge çalışmaları kapsamında yeni rafine kil ürününü de geçtiğimiz yılın son aylarında piyasaya sürdü. Seramik ve porselen sektörü tarafından beğeniyle karşılanan ürün piyasanın yeni gözdesi olma yolunda hızlı adımlarla ilerliyor.

MATEL, sanayinin hammadde ihtiyacını karşılıyor

MATEL A.Ş., Elginkan Topluluğu Şirketleri'nin hammadde ihtiyacını karşılamak amacıyla 1980 yılında kuruldu. Şirket, Topluluk Şirketleri'nin yanı sıra sektördeki diğer firmalara da hammadde satıyor ve ihracat yapıyor. MATEL A.Ş. ülke genelinde yedi ayrı şehirde bulunan ve yıllık toplam 750.000 ton/yıl üretim kapasiteli irili ufaklı 19 adet maden (kil, silis kumu, kaolin, feldspat ve siyenit) işletmeleri, toplam 500.000 ton/yıl kapasiteli üç ayrı maden kırma

ve hazırlama tesisi, 30.000 ton/yıl kapasiteli rafine kil süzme tesisi (MASK), 40.000 ton/yıl kapasiteli silis arıtma tesisi, 50.000 ton/yıl kapasiteli sert maden öğütme tesisi, 180.000 ton/yıl silis kumu yıkama tesisi ve tam teşekküllü laboratuvarlarıyla seramik, cam, çimento ve inşaat sektörüne hammadde üretiyor.

Verimli çalışmalar sonucunda elde ettiği öz kaynakları yatırıma yönlendiren MATEL A.Ş., toplam üretiminin %25'ini ihraç ederek küresel marka olma vizyonu ile hareket ediyor.

MATEL'den doğanın verdiklerine ağaçla teşekkür

Madencinin maden işletme yerini seçme şansı yoktur. Bir maden ekonomiye kazandırılırken tahribatin en az seviyede tutulması ve terk edileceği zaman da maden alanının çevreye uyumlu hale getirilerek restorasyonunun uygun bir biçimde yapılması gerekir.

MATEL A.Ş., çevreye duyarlılığı ve gelecek kuşaklara olan sorumluluk bilinciyle maden sahalarını ağaçlandırma çalışmalarına 1993 yılında başladı. Kamuoyunda maden firmalarıyla ilgili olumsuz önyargıların kırılmasını ve sektörde faaliyet gösteren diğer firmalara örnek olmayı hedefleyen MATEL A.Ş. yasal yükümlülüğünü yerine getirip bedelini ödediği maden sahalarını ağaçlandırarak Orman İdaresi'ne iade etmeye başladı.

Ağaçlandırma çalışmaları kapsamında pilot uygulamayı İstanbul Şile'de bulunan 1400 hektarlık madeni alınmış sahada yapan MATEL A.Ş., 1993 yılında İstanbul Karakiraz Ocağı ağaçlandırmasıyla bu alandaki çalışmalarını sürdürdü. 2000 yılı sonuna kadar İstanbul'da üç ayrı bölgede 9.500 adet fıstık çamı fidanı dikildi.

MATEL A.Ş. bu çalışmalarıyla İstanbul Sanayi Odası tarafından sektörde ilk defa 2000 yılında verilen İSO Sanayi İşletmeleri Çevre Özendirme Ödülüyle onurlandırıldı. Sektördeki diğer firmaları da ağaçlandırma çalışmalarına teşvik eden MATEL A.Ş. İstanbul, Bilecik ve Milas'ta ağaçlandırmalara devam etti ve bugün itibariyle dikilen fidan sayısı 27.000'i buldu.

Dünyanın sayılı kromaj tesislerinden biri VALFSEL tarafından kuruldu

E.C.A. markalı sıhhi tesisat armatürleri üreticisi VALFSEL A.Ş. yaklaşık 2.5 milyon Euro'luk yatırımla yeni bir kromaj kaplama tesisi kurdu. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki zorunlu standartlara uygun çalışacak tesiste; armatürlerde kullanılan kurşun, nikel gibi malzemelerin insan sağlığına yönelik olası tehlikeleri bertaraf ediliyor.

VALFSEL'in Manisa Organize Sanayi Bölgesi'nde yer alan fabrikasında kurulan Türkiye'nin en gelişmiş kromaj tesisi, üstün teknolojik özelliklere sahip. E.C.A., bu tesisin devreye girmesiyle insan ve çevre sağlığı korumaya yönelik uygulamalarında dev bir adım daha atıyor.

Tesiste, ABD'de zorunlu uyulması gereken NSF/ANSI 61 standardına uygun kromaj kaplaması yapılacak E.C.A. markalı armatürlerde insan sağlığına zararlı kurşun, nikel gibi maddeler, standartta belirtilen sınır değerlerin altında kalacak. Bu standardın yakın bir zamanda Avrupa'da da zorunlu hale getirilmesi bekleniyor.

E.C.A., Türkiye için bir ilk olan bu uygulamayı Avrupa'daki uygulamadan daha önce ülkemizde başlatarak yeniliklere öncülük etmeye ve yaşama artılar katmaya devam ediyor.

Yurtdışı fuarlarda göz dolduran ürünler...

Son yıllarda inşaat, petrol ve gaz sektöründeki hızlı gelişmelere paralel yurtdışındaki fuarlara katılımlarını artıran Elginkan Topluluğu Şirketleri son olarak Çek Cumhuriyeti ve Azerbaycan'daki sektörel fuarlarda sergilediği ürünleriyle ziyaretçilerin büyük beğenisini kazandı.

E.C.A. Fortius Kombi Aquatherm Fuarı'nın gözdesi oldu

Çek Cumhuriyeti'nde yer alan ve ülkenin en prestijli fuarlarından olan Aquatherm Fuarı, 22-26 Kasım 2005 tarihleri arasında yerel ve yabancı firmaların ve binlerce ziyaretçinin katılımıyla yine büyük ilgi toplayan sektörel fuarlardan biri oldu. Fuar ısı sektöründe katılımcılara özellikle yerel bağlantılar kurmak için uygun platformlar yaratırken aynı zamanda geniş ziyaretçi kitlesiyle uluslararası bağlantılar için de farklı fırsatlar sunuyor.

Elginkan Topluluğu Şirketleri'nin geniş ürün yelpazesi Aquatherm'de ilk kez 2004 yılında ELEKS A.Ş.'nin katılımıyla ziyaretçilere sunulmuştu. Geçtiğimiz yıl ise Topluluk Şirketlerinden E.C.A. Germany GmbH, fuarda ürünlerimizi sergiledi. Yerel mühendis, mimar, tesisatçı ve toptancılarla diğer ülkelerden gelen uzman ziyaretçilerin büyük ilgisini toplayan topluluk ürünleri aynı zamanda son tüketicilerin de beğenisini kazandı. Fuarda en yoğun ilgiyi E.C.A. Fortius Kombi modeli çekerken geniş ürün gamıyla tüketiciye sunulan komple ısı çözümleri tek tedarikçi ile çalışma fırsatı sunmasından dolayı birçok toptancı tarafından tercih edildi.

Gerek Çek Cumhuriyeti'nde gerekse komşu ülkelerde kimi faaliyetlerini E.C.A. Germany GmbH firması aracılığıyla sürdüren Elginkan Topluluğu Şirketleri, Aquatherm Prag Fuarı'nda ya-

kalamış olduğu ve-
rimli bağlantılarıyla Almanya
ofisini global bir firma olma yolunda ha-
zırılıyor.

Azerbaycan'da da E.C.A. kalite ile özdeşleşmiş bir marka...

Azerbaycan'da 29 Kasım - 2 Aralık 2005 tarihleri arasında gerçekleştirilen Made in Turkey-Construction Türk İnşaat ve İnşaat Malzemeleri Fuarı'na bu ülkedeki iş ortağı Türk İnşaat firmasıyla katılan Elginkan Topluluğu Şirketleri, ürünleriyle göz doldurdu.

Azerbaycan, yeni teknoloji ve yapı malzemelerine ihtiyaç duyan birçok mimarlık, tasarım ve inşaat şirketlerinin faaliyette bulunduğu sektörün önemli potansiyel pazarlarından biri konumunda. Bakü'de gerçekleşen fuar da bu anlamda büyük önem taşıyor. Yaklaşık 50 Türk firmasının yer aldığı fuarda Elginkan Topluluğu Şirketleri ürünleri Yapı ve Isı Grubu halinde iki ayrı stantta sergilendi. E.C.A., SEREL ve ODÖKSAN markalı ürünlerin yer aldığı stantlar 1500'ü aşkın ziyaretçi tarafından gezildi. Fuarda E.C.A. markasının kalite ile özdeşleşmiş bir Türk markası olduğu bir kez daha gözlemlendi.

Elginkan Topluluğu Şirketleri, Azerbaycan'da 1998 yılından beri Türk İnşaat firmasıyla beraber sürdürdükleri faaliyetlerini, büyüyen pazarın dinamiklerine göre şekillendirerek devam edecek.

“Yeni Fikirler Yeni İşler”

Üniversite öğrencileri arasında teknoloji tabanlı bir fikrin işe dönüştürülmesi amacıyla Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) ve ODTÜ Teknokent ile Elginkan Vakfı işbirliğiyle başlatılan Yeni Fikirler Yeni İşler (YFYİ) Yarışması ilk yılında başarılı bir başlangıç yaptı.

Girişimci ve yenilikçi yapıya sahip ulusların koşulsuz rekabet avantajı sağladığı günümüz ekonomi dünyasında özellikle üniversite gençliğindeki potansiyeli ortaya çıkartacak türden yarışmalar büyük önem kazanıyor. Kuşkusuz bunların en etkilisi de gerisinde güçlü kuruluşların ve cezbedici ödüllerin yer aldığı proje yarışmaları. Tıpkı Yeni Fikirler Yeni İşler (YFYİ) Girişimcilik Yarışması gibi...

1985 yılında kurulan ve başlıca amaçları bilim, teknoloji ve eğitim alanındaki faaliyetlerin teşvik edilmesi olan Elginkan Vakfı'nın 50.000 YTL'lik büyük ödülle katkıda bulunduğu yarışma, her zaman girişimciliği ve yenilikçiliği destekleyen ODTÜ ve teknolojik katma değer yaratmayı misyon edinen ODTÜ Teknokent'in liderliğinde yürütüldü. Yarışmaya katılacak projelerde yenilikçilik, teknolojik seviye, yapılabirlik ve pazarlanabilirlik kriterleri arandı. Yarının teknoloji firmalarına bugünden bir ilk adım desteği sağlayan YFYİ Yarışması aynı zamanda iş bulan değil, işveren mezunlar yetiştirmeyi amaçlayan akademik vizyonun bir ürünü.

Türkler girişimci ruha sahipler

“Yapılan araştırmalar Türklerin girişimci ruha sahip olduğunu ortaya koyuyor. Aslında bu Anadolu insanının bir özelliği. Çünkü dünyada medeniyetin gelişiminde Anadolu’nun çok büyük payı var. Dünyanın bilinen en eski yerleşim yerleri bu topraklar üzerinde. MÖ 9 bin yıl önce kurulan şehir devletlerinde ilk ticaretin başladığını biliyoruz. Ticaret satabilecek kalitede yeni bir ürününüz varsa gerçekleştirecek bir faaliyet. Anadolu insanı da günümüzden 9000 yıl önce bu bölgedeki ticareti yönlendiren topluluklar olmuşlar. Dünyanın ilk tekstil ve metal ürünlerini bu topraklarda yaşayanlar ortaya çıkarmış. Anadolu insanı daima öncülük yapmış. Bence yaratıcılığımızın kaynağında bu topraklar üzerindeki binlerce yıllık birikim var.

Bugün bilgi çağında herhangi bir girişimcinin başarılı olması o kadar kolay değil. Eğitimli girişimciler önemli çünkü artık ileri teknoloji devindeyiz. 50-100 yıl önce girişimci dendiğinde babasından aldığı sermayeyle iş kuranlar anlaşılıyordu, bu gün çocuk doğduğu anda babası ona akıl sermayesini vermiş oluyor. Biz de devlet olarak ona iyi eğitim vererek ki burada üniversitelerin rolü önemli, bir de içlerinde zaten varolan girişimcilik duygularını tetiklediğiniz zaman önleri açılıyor. Biz Matbaayı 300 yıl geç aldık, Rönesans’ı bütünüyle kaçırdık ama bilgi çağını kaçırılmamalıyız, bunu kaçırırsak bir daha yakalama şansımız yok. Bu dönemde hepimize düşen görev daha çok gencimizi eğitmek ve bilgi çağının sistemi içine çekip oradaki yarışta öne geçmesini sağlamak. y²fi’de bu anlamda önemli bir fırsat ve bunu iyi değerlendireceğimizi düşünüyorum.”

y²fi Yarışması 2006 Proje Takvimi

16 Ocak	Online kayıt açılış
10 Şubat	Online kayıt son
13 Şubat	Ön eleme proje teklifleri başlangıç
6 Mart	Ön eleme proje teslimi
14 Nisan	2. aşamaya geçen projelerin açıklanması
5 Mayıs	İlk aşama Ödül Töreni
5-30 Haziran	Eğitimler
1 Eylül	İş Planları son teslim tarihi
13 Ekim	Final 4’ün açıklanması
11 Kasım	Final 4 günü ve ödül

“Girişimci, Yaratıcı” biraz da “Çılgın” bu “Gençler...”

ODTÜ Kültür Kongre Merkezi’nde Kasım ayında gerçekleştirilen y²fi Yarışması’nın final sunumlarından önce konuşan ODTÜ Teknopark A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Canan Çilingir tarafından özetlenen yarışma sürecinde 195 öğrenci grubu yarışmaya başvurmuş ve yarı finale kalan 10 gruba da teşvik amacıyla 1000 YTL’lik ödül verilmiş. Bu arada y²fi Yarışması’na ODTÜ’lü öğrenciler ağırlıklı olmak üzere ülkenin farklı üniversitelerden öğrenciler de değişik projelerle katılmışlar. Sekiz aylık döneme yayılan yarışmadan elde edilen bilgilerin uluslararası boyuta taşınacağı ve komşu ülkelerde de bu yarışmaların tekrarlanacağını ifade eden Canan Çilingir, sadece finansman değil, yönetim becerisini de kazandıracak bu tip yarışmaların gençlerin üniversiteden sonraki yaşamlarına katabilecekleri en büyük artılar olduğuna dikkat çekti ve sözü Elginkan Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi ve Elginkan Holding A.Ş. Şirket Müdürü Münir Yıldırım’a bıraktı. Elli yılı aşkın sanayi geçmiş ve kültürüne sahip bir Topluluğun üyesi sıfatıyla girişimcilikle bütünleşmiş bir yaratıcılığın rekabetin en önemli silahı olduğunu ifade eden Münir Yıldırım, y²fi Yarışması’nın üniversiteli gençlere girişimcilik ruhunun kazandırılması ve onların iş hayatına hazırlanmaları açısından son derece önemli bir misyonu yerine getirdiğini ifade etti.

Rektör Prof. Dr. Ural Akbulut’un da kimi zaman nükteli kimi zaman doku-naklı tonlamalarla renklendirdiği konuşmasında en iz bırakan ifade “Çılgın ODTÜ’lüler” oldu. Henüz yapılmamış işlere cesaret edip girdikleri için kendilerine bu vasfı yakıştırdığını söyleyen Prof. Akbulut; “ODTÜ pek çok konuda öncü bir kurum olmuş, aslında bakarsanız ODTÜ’nün kurulması da çılgınca bir başlangıç” diyerek başladığı konuşmasında AB ile uyum sürecinde üniversitelerin sivil toplum kurumlarıyla birlikte en önemli aktörler olduğunu ifade etti ve “ODTÜ Teknokent’te bugün 155 firma var, 2000 araştırmacı çalışıyor. Geçtiğimiz yıl 80 katrilyon TL katma değer sağlandı ve 14 milyon dolar yüksek teknoloji ihracatı yapıldı” dedi.

Birbirinden çarpıcı dört proje

Juri karşısındaki ikinci ama topluluk karşısındaki ilk sunumları olduğu için heyecanları yüzlerinden okunan ekipler kendilerine sunulan 15 dakika içinde projelerini fikrin üretiminden uygulamasına, satış ve pazarlamasından finansal göstergelerine kadar her türlü aşamasıyla ve hazırladıkları iş planları doğrultusunda dinleyicilerle paylaştılar.

İlk proje ekibi ODTÜ Elektrik Elektronik Mühendisliği’nden yeni mezun olan Kaan Kayabalı ve Demirhan Büyüközcü’den oluşan KADE oldu. Aynı adı taşıyan KADE sistem, spor karşılaşmalarının kameramana gerek olmadan ileri görüntü işleme teknolojilerini de kullanarak kayıt yapılmasını ve daha sonra da izlenmesini sağlayan elektronik bir sistem. İnsanların yaptıkları sportif karşılaşmaların görüntülerine sahip olmak isteyeceklerine düşünen Kaan ve Demirhan bu fikri Ankara Dikmen’deki bir halı saha işletmesine hemen satmayı da başarmışlar. Uygulamanın ileri aşamalarında futbol okulları, futbol federasyonu ve Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü ve diğer sportif organizasyonların ilgisini çekeceğine inanan ekip orijinal ve hemen uygulamaya geçebilecek fikirlerinden ötürü 10.000 YTL’lik Juri Özel Ödülü’yle onurlandırıldılar. Ödülün 3.000 YTL’lik bölümü Elginkan Topluluğu Şirketleri tarafından karşılandı.

Nymphetamine ekibi üyeleri, 50.000 YTL’lik büyük ödülü kazandıktan sonra duygularını şöyle özetlediler: “İnandık, kazandık”. ODTÜ İşletme 2. sınıf öğrencisi Bahadır Özdemir, Makine 2. sınıf öğrencisi Ercan Mutlu ve Makine 3. Sınıf öğrencisi Denizcan Erdayı mezunlardan, doktora ve yüksek lisans öğrencilerinden oluşan diğer yarışmacılar arasında halen lisans eğitimlerini sürdüren tek ekip. Bu yüzden kendilerine pek şans tanınmayacağını düşünen ekip üyeleri sadece projelerine duydukları inançla ipi göğüslediklerini belirtiyor ve başta Elginkan Vakfı olmak üzere herkese teşekkür ediyorlar.

“Her arabaya bir kara kutu”

Adını bir Rock grubunun şarkısından alan Nymphetamine sahneye çıkan ikinci proje ekibi oldu. Her araca uçaklardakine benzer bir kara kutu takılmasını öneren projeleriyle finale yükselen ekip, her yıl yüzlerce insanın öldüğü ve trilyonlarca liraya mal olan trafik kazalarına bir çözüm bulma amacıyla yola çıkmış. Projede arabaların dikiz aynalarına monte edilen kameralar aracılığıyla herhangi bir olay anının 10 saniye öncesi ve sonrası kaydedilebiliyor. Bu sisteme özel geliştirilen yazılım sayesinde de görüntüler arşivleniyor. Sistemin özellikle kasko şirketlerinden olumlu geri dönüşler alacağına inandıklarını söyleyen ekip üyeleri geliştirdikleri fikrin yaratıcı olması ve toplumsal boyutu sebebiyle yarışmanın en büyük ödülünü almaya değer bulundular.

Finale kalma başarısını gösteren ekipler

Yarışmanın üçüncü ve dördüncü proje ekipleri GlassMoon ve Inforce, her ne kadar ödül kazanamamışlar da geliştirdikleri yaratıcı fikirlerden ötürü dinleyicilerin takdirini kazandılar. Mobil harita ve gezi rehberi tasarlayan GlassMoon ekibinin projesi RotaMobil, mobil cihazlar üzerinden çalışan elektronik bir turist rehberi. Grafik anlamda diğer projelerden daha başarılı bir sunum gerçekleştiren ekip, turistlere daha geniş bir özgürlüğü daha güvenli şartlarda sunmayı amaçlayan bir sistem geliştirmişler.

Yarışmanın son ekibi Inforce ise aranan kişiye her an her yerde ulaşma olanağı veren Entegre Multimedia İletişim sistemleri sayesinde şirketlerin iletişim problemlerine bütünsel ve modüler bir yaklaşım getirmeyi hedeflemişler. Maliyet etkin sonuçlarıyla dikkat çeken proje özünde all-in-one soft santral sistemi.

Yarışmada ödüllerin açıklanmasının ardından kısa bir konuşma daha yapan rektör Prof. Dr. Ural Akbulut, “Aslında böyle bir yarışmada finale kalmak, ‘kazanmak’ anlamına geliyor. ODTÜ olarak bu ekiplerin başarılarıyla gurur duyuyoruz. Hepsinin ileride de çok başarılı olacağından şüphemiz yok. On yıl sonra şirketlerini kurmuş ve çok başarılı işadamları haline gelmiş olmalarını, y²fi’ye yarışmacı olarak değil, sponsor olarak katılmalarını diliyorum. O zaman ben rektör olmayacağım; ama umarım o gün beni de buraya çağırmaı unutmazsınız. Çünkü o gün benim en mutlu günüm olacak...” diyerek hem kazananları kutladı hem de finalistleri tebrik etti.

Cezbedici ödüller

Üniversite öğrencileri arasında teknolojiye ve yenilikçiliğe dayalı girişimciliği teşvik eden ve destekleyen y²fi Yarışması’nda birinci olan ekibe Elginkan Vakfı Teknoloji Ödülü olarak 50.000 YTL tutarında kuruluş sermayesi desteği sağlandı. Ekip aynı zamanda ODTÜ Teknokent içinde üç yıl süreyle ücretsiz ofis ortamının da sahibi oldu. Yarışmanın özünde bir fikrin işe dönüştürülmesi söz konusu olduğundan organizasyonda yer alan Elginkan Vakfı, ODTÜ ve ODTÜ Teknokent hem ödül kazanan ekiplere hem de finalistlere pek çok konuda destek sağlayacak.

Juri Özel Ödülü’nü alan KADE ekibi

y²fi Yarışması’nın 2006 yılındaki yeniliklerinden söz eden ODTÜ Teknokent Genel Müdürü Uğur Yücel, ODTÜ özelinde devam edecek yarışmanın paralelinde benzer yarışmaların uluslararası ayaklarını oluşturmaya çalıştıklarını müjdesini verdi. Elginkan Vakfı’na 2006 yılında da ana sponsor olarak katkıda bulunacaklarından ötürü teşekkür eden Yücel, girişimcilerin karşılaştıkları en temel sorunun kuruluş sürecindeki finansman eksikliği olduğunu ve Elginkan Vakfı tarafından verilen 50.000 YTL’lik büyük ödülün yarışmaya olan cazibeyi de artırdığını ifade etti.

Sadece yarışmadılar, unutulmaz bir deneyim kazandılar

Yarışma kapsamında girişimcilik, finansman yönetimi, fikri mülkiyet hakları ve iş planı konularında eğitim alan ekipler böylece ileriki hayatlarında faydalı olabilecek yol haritalarını da kazanmış oldular.

2006’da y²fi Yarışması’na katılacaklar, girişimcilik yönlerini geliştirecek daha fazla fırsat yakalayacak. ODTÜ Teknokent Genel Müdürü Uğur Yücel’in verdiği bilgilere göre bu yıl ekiplere internet üzerinden profesyonel şirketlerce mentoring-danışmanlık sunulacak ve eğitimler de internet üzerinden sürekli hale getirilecek. Hatta ekiplerin kendi kendilerini ölçebilmelerini sağlayacak formüller geliştirilecek. Bütün bunlara rağmen yarışmaya katılacak projelerin katma değeri yüksek ve küresel ekonomi içinde hem girişimcinin hem Türkiye’nin payını artıracak nitelikte olması en önemli kriter olarak devam ettirilecek.

Mimarlık Konferansı 13. Yaşını Christoph Ingenhoven ile kutladı

Alman Mimar Christoph Ingenhoven, Arkitera Mimarlık Merkezi'nin bu yıl 13.'sünü düzenlediği ARKIMEET toplantısına misafir oldu.

Hiçbir kuruma bağlı olmadan faaliyetlerini bir Sivil Toplum Kuruluşu (STK) gibi sürdüren Arkitera Mimarlık Merkezi, mimarlığın Türkiye'de nitelikli bir şekilde uygulanabilmesi ve mimari kalitenin çağdaş ülkeler seviyesine gelmesi için çalışıyor. Merkez, kurulduğu günden bugüne mimarlık dünyası için düzenlenen etkinliklerde sektördeki firma, kurum ve üniversiteler ile işbirliği yaparak fiziksel çevre ve kent sorunlarıyla ilgili konularda bir buluşma platformu görevi üstlendi. Bu faaliyetler kapsamında da Temmuz 2001'de Arkitera Diyalog, Eylül 2002'de Arkitera Platform, 2003 yılında ise ARKIMEET buluşmaları başladı ve 6 Ekim 2003'de Arkitera Mimarlık Veritabanı yayına açıldı.

Bu yılki ARKIMEET toplantısı RAF adlı yeni ürün dergisi tarafından desteklendi. Derginin çıkış noktası 5 yıldır yayında olan Arkitera.com'un en yoğun takip edilen bölümü haline gelen Yeni Ürün Tanıtımı Bölümü. Derginin tanıtımının ardından Alman mimar Christoph Ingenhoven, deneyim ve projelerini anlatan bir sunum yaptı.

1960 yılında Düsseldorf'da doğan Ingenhoven, 1978 ve 1984 yılları arasında RWTH Aachen'de mimarlık eğitimi gördükten sonra 1985 yılında kendi ofisini kurmuş. 2004 yılında "Ingenhoven und Partners" adını alan ofis, Frankfurt'taki AG Commerzbank Merkez Binası için yapılan yarışma ve RWE AG Merkez Binası ile uluslararası mimarlık camiasında kendine sağlam bir yer edinmiş. Christoph Ingenhoven'ın proje felsefesi, mühendisler ve diğer özel danışmanlarla tasarımın başından sonuna kadar birlikte çalışmak. Ingenhoven'a göre, bir proje her zaman, verimlilik kriterleri, ekolojik sonuçlara, kaynakların ekonomik kullanımına, uzun süreli kullanım koşulları ve inşa edilebilirliğine göre biçimlenmekte.

Christoph Ingenhoven konuşmasına, mimarın işinin mühendisle takım çalışması içerisinde defalarca deneme sonucu en iyi çözümü üretebilmek adına çalışmak olduğunu belirterek giriş yaptı. Mimarlığın doğal kaynakları koruyarak yaşamı daha basit, daha sağlıklı ve eğlenceli yapmak; enerji, toprak, su, yağ ve yağmur ormanları gibi kaynakları daha dikkatli kullanmak gibi sorumlulukları olduğunu söyledi. Mimarının ilk defa "çatı" ile başladığını, insanın en muazzam ürününün şehirler olduğunu; mimarın ise insanoğluna hizmet etmek, herkese sıcak gelecek binalar yapma yükümlülüğü olduğunu belirtti. Daha sonra kendi projelerinden örneklerle mimari bir projede göz önüne alınması gereken kıstaslardan söz ederek sunumuna devam etti. Ünlü mimarın konuşmasında şu başlıklar vardı: Alternatif ulaşım, açık alanı en faydalı şekilde kullanmak, sokaktan mümkün olduğunca faydalanmak, eski şehirlere yeni görünüm kazandırmak, suyun verimli kullanılması, enerjinin en etkin şekilde kullanılması, ısıнын yaz/kış verimli izolasyonunun sağlanması, cepheler, gün ışığı ve yapay ışığın verimli kullanımı, pasif güneş enerjisi, binaların ömrünün uzatılması, ahşap gibi sürekli yenilenebilir materyaller, ortamın özellikleri ve insanların buna göre uzun vadeli ihtiyaçları, çevreyle iletişim bağlamında sosyal ilişkileri destekleyen tasarımlar, "saydamlık" özelliği ile yeni çalışma ruhu ve açık ofisler, iç mekan hava kalitesi, merkezi kontroller yerine kullanılan bireysel denetlenebilir sistemler, termal konfor (kış bahçeleri), tasarımda yeni buluşlar, inşa süreci, içine kapalı binalar yerine akış mühendisliği.

Stuttgart Ana İstasyonu

İstanbul'dan bir Bienal daha geçti...

Birçok ülkede çeşitli dallarda gerçekleştirilen büyük sanat organizasyonlarından olan Bienallerin ülkemizde de kısa sayılmayacak bir geçmişi var. İstanbul tam dokuz kez Bienal'e ev sahipliği yapmış. Bu yıl da İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı'nın düzenlediği; küratörlüğünü Charles Esche ve Vasıf Kortun'un yaptığı 9. Uluslararası İstanbul Bienali, 16 Eylül ile 30 Ekim tarihleri arasında gerçekleşti. Bienalin başlığı, hem varolan kentsel mekâna hem de bu kentin dünya için taşıdığı anlamın imgesel gücüne işaretle "İstanbul" idi. Amaç, kuratörlerin ifadesinde de olduğu gibi "İstanbul'a başkalarının gözünden bakılarak kentle yeniden karşılaşılması". Konuk Sanatçı Programı bünyesinde üç hafta ile üç ay arasında kentte kalmış yabancı sanatçılar, İstanbul'un kentsel koşulları, tarihi ve geleceğiyle ilgili projeler ürettiler. Bu sanatçılar arasında Daniel Bozhkov, Erik Göngrich, Karl-Heinz Klopff, Mario Rizzi, Phil Collins, Pilvi Takala, Servet Koçyigit, Solmaz Shahbazi, Yael Bartana, Silke Otto-Knapp, Michael Blum, Jon Mikel Euba ve Ruangrupa adlı sanatçı grubu da vardı.

Bienalin ana mekanı Antrepo No:5'in birinci katında Daniel Bozhkov, Smadar Dreyfus, Cerith Wyn Evans, Hala Elkoussy, Erik Göngrich, Mario Rizzi, Ahlam Shibli, Irwin, Alexander Ugay, Roman Maskelev, Hatice Gülleryüz ve Şener Özmen çalışmalarını sergilerken; ikinci katta Misafirperverlik Alanı'nda Event Zone, Free Kick, Hafriyat, Lost in Translation, Roll ve Kiosk çalışmaları yer aldı. Mekanın girişinde yer alan Daniel Bozhkov'un çalışmasında, Ernest Hemingway'in ruhunu taşıyan "Eau d'Ernest" adlı parfüm sunuldu. New York'ta üretilen parfümün kokusu Hemingway'in Amerika'nın güzel koktuğu zamanlardan bir kişilik olmasına istinaden erkekler için hazırlanmış. Bir başka çarpıcı çalışma Smadar Dreyfus'un "Çankurtaranlar" adlı iki ekranlı görsel-işitsel enstalasyonuydu. Dreyfus, Tel Aviv sahilinde suda oynayan kadın ve çocukların görüntülerini çankurtaranların talimatlarıyla birlikte kullanarak agresif sesler ve karanlıkla güçlendirdiği yurtsuzluk temasını vurguladı. Erik Göngrich ise İstanbul'un tepelerini ve vadilerini anlatan bir yapı inşa ederek etrafını küçük ölçekli çizimler ve dıalarla süsledi. Mimarlık temeli olan sanatçının projesi, misafirlerin yapının üzerine çıkmasına izin vermesiyle ufak bir oyun parkına dönüştü.

9. Uluslararası İstanbul Bienali'nin geçmiş Bienallerden diğer bir farkı, Bienali tek bir etkinlik olmaktan çıkarıp iki temel proje çevresinde şekillendirmesi. Bu bağlamda bienalle eş zamanlı olarak Hollanda'nın Eindhoven kenti Van AbbeMuseum'da bir sergi gerçekleştirildi. Eindhoven sergisi, geçmiş İstanbul bienallerinde yer almış sanatçıların işlerine müzenin sabit koleksiyonu dahilinde yer vererek "başka yerde olma" fikrini öne çıkardı. Böylece serginin, sabit sanat müzesi bağlamı ve geçici bienal etkinliği arasındaki hiyerarşiye dair sorgulama amaçlandı.

Bienal'in ana mekanı olarak belirlenen Antrepo 5, büyük ve ihtişamlı heykel ve enstalasyonlardan oluşan bir sergi ile Misafirperverlik Alanı'ndaki Konumlandırma Programı'na ev sahipliği yaptı. Misafirperverlik Alanı'nda, Halil Altındere küratörlüğünde Genç Türk sanatçıların seçkisi ve Hafriyat grubunun sergisi gibi konuk sergilere yer verildi. 9B Konumlandırma Programı ise seminer ve konuşmalardan kentin metaforik haritalarına, tur ve gezi önerilerini içerdi.

Bienal süresince Tütün Deposu; duvarlarında Luca Frei'nin grafiti çalışmaları ve ışık oyunları yaratan aynalı masalarıyla girişinde misafirlerini karşıladı. Aynı katta bulunan Johanna Billing'in etkileyici film çalışması ise mekanı melankolik bir havaya büründürmekteydi. Filmde Zagreb'in dışındaki bir grup çocuğun "Magical World" (Sihirli Dünya) adlı İngilizce şarkıyı seslendirmesi; metaforik olarak genç bir ülkenin Avrupa Birliği'nin taleplerini karşılamaya çalışırken kendi ulusal kimliğini oturtmaya çalışmasına gönderme yapıyordu. Tütün deposunun ikinci katı ise özellikle mimarları heyecanlandıracak maket çalışmalarla donatılmıştı. Flying City adlı sanatçı grubunun "Herşey Parkı" isimli projesi Seul'de belediye tarafından yeniden ıslah edilen bir bölgenin hikayesi üzerine kuruluydu. İstanbul ve Seul arasında bir diyalog kuran çalışma, yerlerinden edilecek olan esnaf, sokak satıcıları ve metal işçileriyle yapılan görüşmeler sonucu oluşturulmuş. Alexander Ugay'ın çalışması ise kendisinin tab ettiği Güney Kazakistan'ın siyah beyaz fotoğraflarından oluşuyordu. Fotoğraflar yöreye özgü özellikler taşımasına rağmen lakabı Texas olan bölgenin çelişkili profilini ortaya koymaktaydı. Aynı katta yer alan bir başka etkileyici anlatım ise Tintin Wulia'nın "Herşey Yolunda" isimli kısa videosuna aitti. Kentleşme ve modernleşme konulu videoda maket malzemeleri kullanılmış.

“Geçmişten bugüne yeniliklere öncülük ediyoruz”

Türkiye’de kaliteli armatür dendiğinde akla ilk gelen markadır E.C.A. Geçtiğimiz 50 yıl içinde Türk insanının zihninde oluşan bu sonucu destekleyen unsur ise E.C.A.’nın sadece pazardaki rakamsal liderliğiyle sınırlı değil. E.C.A. pek çok ilki gerçekleştiren yenilikçi vizyonu, hayati zenginleştiren estetik ve fonksiyonel çözümleriyle zihinlerde yer etmiş. E.C.A. armatürlerin üretimini gerçekleştiren VALFSEL Ar-Ge Bölümü de bu başarının mimarlarından. VALFSEL Ar-Ge Müdürü Ahmet Coşan’la E.C.A.’nın liderliğe uzanan sürecini, gerçekleştirdiği ilkleri ve yeni ürünleri konuştuk.

Bir mühendis düşünün ki kendi üretmediği ama inşaatlarında kullanılmak durumunda kaldığı muslukların bir süre sonra bozulup su kaçırmamasından sonra “su akmayan musluk” yapma fikriyle ortaya çıkıyor. O mühendis ki tek iddiası Türk insanına hak ettiği kalitede ürün sunmak. Bunu sağlamak için varolanlar yetersiz kaldığından yeni bir seçenek yaratmak adına kendisi üretim yapmaya başlıyor. Sözü ettiğimiz mühendis Elginkan Topluluğu’nun kurucusu Ekrem Elginkan. Onun çizdiği bu rota sayesinde, yarım asırlık bir süreçte E.C.A. Türkiye’de armatür pazarının lideri ve pek çok yeniliğin öncüsü haline geliyor.

E.C.A. markasıyla Manisa’da üretimini sürdüren VALFSEL Armatür Sanayi, güçlü Ar-Ge takımının çalışmaları sonucunda özellikle son yıllarda gerçekleştirdiği benzersiz ürünleriyle pazarın dinamiklerini belirleyen bir konumda. Ar-Ge takımı 20 yıldır Elginkan Topluluğu’na hizmet veren Ahmet Coşan liderliğinde çalışmalarını yürütüyor. Topluluk içindeki gelişmelerin adeta bir bayrak yarışı gibi elden ele aktararak sürdürüldüğünü söyleyen Ahmet Coşan; E.C.A.’nın bugün ulaştığı noktada yıllardan beri süregelen bu başarı yarışının ve oluşan kurumsal hafızanın büyük önemine işaret ederek sorularımızı yanıtlamaya başlıyor.

VALFSEL’in armatür pazarındaki konumundan söz edermisiniz?

E.C.A. markasıyla pazarda 50 yıldır liderliğimizi sürdürüyoruz. Üstelik pazardaki hakimiyetimiz 50 yılın ortalamasına baktığınızda ciddi oranlara ulaşmış durumda. Bu dikkat çekici bir başarı çünkü İtalya ve Almanya gibi Avrupa ülkelerine baktığınızda pazar lideri olan markaların pazar paylarının yaklaşık 2,5 katı civarında. Bu bir bakıma Türk insanının E.C.A. markasına olan bağlılığının bir göstergesi. Türkiye’de bugün kime sorarsanız sorun, kaliteli bir armatür dediğinizde ilk alacağınız yanıt E.C.A. olacaktır. Kalitesiyle rüştünü

Topaz Armatür

geçen 50 yıl içinde fazlasıyla ispatlamış ve zihinlere de bu şekilde yer etmiş bir marka.

Pazar lideri olmak sadece adetsel satışla kazanılmış bir merteye değil. Liderliği destekleyen birtakım başka faktörlerin de olması şart. Bunların en önemlisi ki son yıllara damgasını vurmuş bir kavram olan yenilikçilik. Bizler bu bilinçle geçmişten bugüne yeniliklere sürekli öncülük etme vasfını devam ettiriyoruz.

Öncülük ettiğiniz ve pazarı bu anlamda yönlendirdiğiniz yenilikler neler?

Türkiye’de ilk miks dediğimiz tek kumandalı bataryaları 1982 yılında üretmeye başladık. 1988 yılında bir İsveç firmasıyla yaptığımız ortaklaşa çalışma sonunda oradan ithal ettiğimiz termostatik bataryaları Türkiye’de satmaya başladık. Su tasarrufu konseptini kullanan ilk armatür serisi MIX2000’i 1999 yılında ürettik. Hatta bu ürünümüzle TÜBİTAK, TTGV ve TÜSİAD’ın 1999 yılında ortaklaşa düzenlediği Türkiye Teknoloji Ödülü Yarışması’nda altı finalistten biri olduk. Ulaşılan nokta bizim için hiçbir zaman son nokta olmadı. Quatro, Astro ve MIX minimal olarak anılan ilk minimalist serileri 2000 yılında üretmeye başladık. Aynı yıl yine minimalist tarzda ama çok farklı bir uygulama olan joystick tarzı armatür gündeme geldi. Rakiplerimizin bugün hâlâ ithal ederek sattıkları fotoselli ürünleri 2002 yılından beri seri olarak üretilip satıyoruz. Türk mühendislerinin araştırma becerisi ve zekasıyla gerçekleştirdiğimiz bu ürünler bizim için çok büyük gurur kaynağı.

VALFSEL A.Ş.

VALFSEL’in kuruluşuna kaynaklık eden ilk adım E.C.A.’nın kuruluşuyla atılıyor. Ekrem Elginkan 1957 yılında İstanbul Maltepe’de E.C.A. Pres Döküm A.Ş.’yi kurarak ilk musluk ve vana üretimine başlıyor. Üretim miktarının zamanla artması sonucunda uzmanlaşma gereği ortaya çıkıyor ve 1971 yılında önce vana fabrikası bünyeden ayrılarak Manisa’da VALF Sanayii A.Ş. adıyla kurulan fabrikada üretime başlıyor.

Yine ihtiyaçların artması üzerinde 1978 yılında İstanbul Samandıra’da VALFSEL Armatür Sanayi adıyla tamamen armatür üretimi yapmak üzere bir şirket kuruluyor. Şirket 1990’ların başında Manisa’ya taşınarak üretimini burada gerçekleştirmeye devam ediyor.

İnsan kaynağının önemi burada ortaya çıkıyor. Ar-Ge takımı üyeleri birbirleriyle yarışıyor sanki... Ne dersiniz?

Çalışmaya başladığım 1985 yılından beri gözlemlediğim kadariyle bu bir bayrak yarışı. Yenilikçilik vasfımızın en önemli beslenme kaynaklarından biri yılların getirdiği bilgi birikimlerinin yaygın biçimde paylaşılması. Bu özgür paylaşım ortamı özgün tasarımların filizlenmesi için en uygun şartları da içinde barındırıyor.

Günümüz iş dünyasının en önemli kavramları arasında yer alan bilgi yönetimi Elginkan Topluluğu içinde doğaçlama olarak yaşatılan bir süreç o halde...

Ekrem Bey’in kurmuş olduğu kurumsal yapı, keyfi uygulamalara yaşama alanı bırakmayan birtakım mekanizmaları da beraberinde getiriyor. Ayrıca 1984 yılından bu yana faaliyet gösteren Elginkan Vakfı Eğitim Merkezi’nde Topluluk çalışanlarımızın farklı konular-

Mahsube Gezer
VALFSEL A.Ş.
Endüstri Ürünleri Tasarımcısı

da eğitim almasını sağlıyoruz. Bilgiyi sürekli yenilemek geliyor, çünkü zaman çok hızlı akıyor ve üniversitede öğrendikleriniz bile kısa bir zaman içinde tarih olabiliyor.

Ar-Ge takımın iki temel sorumluluk alanı var: Yeni çıkacak ürünlerin geliştirilmesi ve varolan ürünlerin kalitesinin artırılması. Sizin bütün bu sorumlulukların dışında kattığınız bir perspektif de olmalı. Nedir o?

Kişisel olarak gelecekte armatür pazarında başta elektronik olmak üzere farklı endüstri dallarının çok yaygın biçimde kullanılacağını düşünüyorum. Zaten bu yüzden Ar-Ge Müdürü olduğum andan itibaren önceliğim teknoloji ağırlıklı ürünler oldu. 2002 yılında foto-selli, termostatik ve zaman ayarlı armatürlerin yani ürün gamımızda su teknolojisi serisi olarak geçen ürünlerin üretimi için çalışmalarla başladık. Kısa zamanda da bunları piyasaya sürme başarısını gösterdik. Takip eden yıllarda da farklı tasarımlarla pazardaki yeniliklere öncü olma konumumuzu perçinlemeye devam ettik.

Elektronik, teknoloji kökenli bir alt başlık. Bir de işin tasarım boyutu var. Bu konuda neler söylersiniz?

Bana kalırsa tasarım artık eskisi kadar fark yaratmıyor. Asıl dikkat çekici unsurlar ergonomi, fonksiyonellik ve enerji tasarrufu gibi kavramlar. Bunları da birtakım mühendislik çalışmalarıyla ürünün içine entegre edebiliyorsunuz, tasarımla değil. Kuşkusuz ikisinin bir kombinasyonu olması gerek. Biz estetik ya da kozmetik tasarımı da geliştirmeye ayrı bir önem veriyoruz. Bu amaçla takımdaki

Ahmet Coşan kimdir?

Ahmet Coşan 1957 Afyon doğumlu. İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği bölümünden 1980 yılında mezun olmuş. Elginkan Topluluğu'ndaki görevine 1985 yılında Samandıra'daki VALFSEL fabrikasında Kalite Kontrol Mühendisi olarak başlamış. Kalite Kontrol Şefi olduktan sonra yeni kurulan boru fabrikasında kısa bir süre çalışmış ve Manisa'da faaliyet göstermeye başlayan VALFSEL'e Kalite Kontrol Güvence Müdürü olarak atanmış. Ahmet Coşan 2002 yılından beri VALFSEL Ar-Ge Müdürü olarak görev yapıyor.

arkadaşlarımız yurtiçi ve dışında konuyla ilgili fuarları ziyaret ederek, trendleri gözleyiyorlar. Abone olduğumuz sektörel nitelikte yerli ve yabancı dergiler ve web siteleri var. Ne yazık ki henüz Türkiye olarak global düzeyde armatür pazarında trendleri belirleme noktasında değiliz. Bunda dışarıdaki Türkiye algısının da etkisi var elbet. Yapmamız gereken yükselen trendleri daha çıkış noktasında yakalayabilmek ve buna özgü ürünleri erken dönemde geliştirerek piyasaya sürmek. Öte yandan, pazarda söz sahibi olacak, ses getirecek ürünler üretirek Avrupa'da varlığımızı kabul ettirmek istiyoruz.

Ar-Ge'nin ifade edilebilir bir bütçesi var mı?

Her yıl bütçe içinde belli bir kalem ayrılıyor Ar-Ge çalışmalarına ama bu prosedür gereği. Yıl içindeki gelişmelere bakılarak ayrılan bütçenin dışına çıkılabiliyor, herhangi bir sınırlama yok. Zaten en büyük desteğimiz üst yönetimden geliyor. Diyebiliriz ki, Ar-Ge bütçesi firma imkanları dahilinde sonsuzdur.

VALFSEL Ar-Ge takımı kaç kişiden oluşuyor?

On bir kişiden oluşan bir takımımız. Bir tasarımcı, altı mühendis ve üç konstrüktör ressam bu takımın üyelerini oluşturuyor. Kimi hizmetleri de dışardan alıyoruz ama daha da önemlisi farklı sektörlerdeki farklı bakış açılarını ve uygulamaları keşfetmek üzere işbirliklerimizi sürdürüyoruz. Biz buna bilginin kaldiraştırılması diyoruz. Yani bilgiyi sizin üretmeniz mutlaka gerekmiyor, biz yerdeki bilgiyi ya da fikri kendi uygulamalarınıza adapte ederek de çok büyük faydalar yaratabilirsiniz.

Önümüzdeki döneme ilişkin ne gibi yenilikler söz konusu?

Son üç dört yıllık birikimlerimizi değerlendirerek bu yıl çok iddialı işler yapacağız ve bunlarda da başarılı olacağımıza inanıyorum. Şu aralar yeni geliştirdiğimiz hem estetik hem fonksiyonel açılardan farklı iki ürünümüz var; Topaz ve Zafir. İsimleri seçerken istedik ki hem çok kolay söylensin hem de yazılışlarıyla uluslararası sahalarda zorluk yaratmasın. Şimdi Türkiye ve Avrupa'da bu ürünlerin patentini almaya çalışıyoruz. Avrupa'da düzenlenen çeşitli dizayn yarışmalarına da bu ürünle katıldık. Sonuçlardan umutluyuz.

Ürünlerin en önemli özelliği nedir?

Enerji tasarrufu. Özellikle enerji kaynaklarının hızla tükendiği ve 30-40 yıl içinde petrolün biteceğinin söylendiği bir dönemde böyle bir ürünle fark yaratacağımıza inanıyoruz. Ürünümüz enerji tasarrufunun yanı sıra insan sağlığını korumaya yönelik birtakım unsurlar da içeriyor. Sizi hem sıcak su kullanımından caydırmaya hem de özellikle yaşlı ve engellilerde sıcak su haşlanmalarından doğabilecek kazaların önüne geçebiliyor. Amerika'da yapılan bir araştırma evdeki kazaların %14'ünün banyoda, banyodaki kazaların %80'inin de sıcak su dolayısıyla yanma ve haşlanmalardan meydana geldiğini ortaya koyuyor. Bir ürün geliştirilirken de bu bilgiler tasarım girdisi olarak kullanılıyor.

ELEKS İngiltere pazarında emin adımlarla ilerliyor

ELEKS A.Ş.'nin İngiltere pazarıyla ilk bağlantıları yaklaşık 15 yıl öncesine uzanıyor. Topluluğun; ağırlıklı Yapı Grubu ürün gamıyla başlayan ihracat ilişkilerinin ilerleyen yıllarda tüm ürün gamını kapsayacak şekilde genişlediği görülüyor. Mevcut ilişkiler, değişen trendler ve pazar talepleri doğrultusunda üç ana ürün grubunda İngiltere'deki yerleşik iş ortağı aracılığıyla profesyonel kanal ve yapı marketler zinciri ile yaygın faaliyetlerine devam ediyor.

2000'li yıllara gelindiğinde İngiltere pazarında modern banyo kavramı bir ev için mutfaktan sonra gelen ikinci önemli mekanlardan biri olarak değerlendirilmeye başlanmış ve evlerde ikinci banyo yapımına yönelik harcamalar da artmış. Bu yeni olgu yerleştikçe konut yenileme ve yeni konut projelerinde 3 odalı bir evde en az 2 banyo olması gereği kendiliğinden doğmuş. Buna ek olarak ülkedeki inşaat yönetmeliğinin de kısmen özüllü insanlara kullanım kolaylığı sunmak amacıyla küçük banyoları şart koşması belli bir oranda pazardaki banyo ürünlerinin sayısının artmasına olumlu etkiye bulunmuş.

2003 yılında pazardaki seramik sağlık gereçleri ve tek gövde bataryalar ile musluklar %5 - %6 gibi belirgin bir artış göstermiş. Buna göre; İngiltere 2003 yılında 9.6 milyon parça olan seramik sağlık gereçlerinin 2008'lere geldiğinde 10.7 milyon parçaya ulaşması bekleniyor. Bataryalar ise geleksel tekli muslukların yapı marketler zincirlerinde ve sosyal konutlarda yaygın kullanılmasına rağmen pazar paylarında ciddi düşüşler gözleniyor. İngiltere'de armatür pazarının %50'sini tek gövde bataryalar, diğer yansını da tekli musluklar, termostatik bataryalar ile tek kollu bataryalar oluşturuyor. 2003 yılında 10.2 milyon parça olan pazarın 2008'de 11.45 milyon parçaya ulaşması bekleniyor. İngiltere pazarında ısı ürünleri sektöründe; 1990'lardan bu yana ciddi bir gelişme olduğu görülüyor. Son 10 yılın başlarında konut yenileme projelerinin ve ev fiyatlarının çok düşük olması ısı ürünleri pazarını olumsuz etkilemişti. Ancak 1999 - 2000'lere gelindiğinde ev fiyatlarının ve konut yenileme projelerinin artması ile ısı ürünleri satışları da en üst noktalara ulaştı. Hükümetin yerel yetkili kazan satıcılarını aracılı kurumlarla yapılan leasing konusunda desteklemesi de sektörün gelişmesinde olumlu bir rol oynadı.

1 Nisan 2005 tarihinde yürürlüğe giren emisyon regülasyonu dolayısıyla yoğunmalı tip kombilerin yüksek verimlilik sebebiyle kullanımının artacağı konvansiyonel kombiler ve su ısıtıcılarının pazar payının düşmesi geleceğe yönelik projeksiyonlar arasında. Radyatör pazarı ise her ne kadar 2004 yılında 9.5 milyon adede ulaşmış olsa da onun da takip eden yıllarda kademeli olarak azalacağı ve 2008 yılı itibarıyla 9.3 milyon adet olacağı öngörülüyor.

Kazan pazarı 2000 yılında 1.3 milyon adet iken 2004 yılında 1.7 milyon adede ulaşmıştı. Önümüzdeki üç yıl içinde bu rakamın 1.56 milyon adede düşeceği tahmin ediliyor. Toplam kazan pazarı içinde, yoğunmalı kombi pazarının da 2008'de 1.3 milyon adet olacağı bekleniyor.

Elginkan Topluluğu; toplam ihracatının %31'lik payını gerçekleştirdiği İngiltere pazarında güçlü iş ortağı ile gerek marka bilinirliği gerekse ürün kalitesi sayesinde pazardaki payını daha da sağlamlaştırmayı hedefliyor.

Bir evim olsun...

Ev sahibi olmanın bu denli önemli olduğu bir ülkede, doğal olarak inşaat sektörü de çok önemli hale geliyor. Hem insanları ev sahibi yapabilmek açısından hem de birçok yan sektörü beslediği için...

Ülkemizde 70'li yıllardan sonra baş gösteren ekonomik krizler, düşük gelir seviyesi, yüksek işsizlik oranı insanları öncelikle ev edinmeye itmiştir. Herkesin, özellikle de ortadirek vatandaşın ki nüfusun çoğunluğu ortadirektir, ilk emeli bir ev bir araba almaktır. Evini alan artık işsiz de kalsa aç kalmaz. Çünkü kira ödemek zorunda değildir. Kişilerin sosyal haklarının ileri olduğu ülkelerde devlet, herkesin düşük kiralarla veya uzun vadeli kredilerle ev sahibi olmalarına imkan tanımıştır. Ev bulamadım, kirayı ödeyemedim v.b. sıkıntılar yoktur.

Ev sahibi olmanın bu denli önemli olduğu bir ülkede, doğal olarak inşaat sektörü de çok önemli hale geliyor. Hem insanları ev sahibi yapabilmek açısından hem de birçok yan sektörü beslediği için...

Ekonominin lokomotif sektörlerinden...

Inşaat sektörü birçok alt sektörden oluşuyor. Çimento, demir çelik, mobilya, kiremit, kum-çakıl, ısıtma, izolasyon, cam, kereste, seramik-sağlık, boya, nakliye, elektrik, beyaz eşya ve onlarcası. Ayrıca bir de inşaat yapımı prosesinde çalışan mimarlar, mühendisler, formenler,

kalıpcılar, ustalar... Göreceğiniz gibi inşaat sektörü adeta bir lokomotif... O ilerleyince arkasında birçok vagonu da sürüklüyor.

Rakamlarla son yıllarda inşaat sektörü...

Türkiye'nin 1985-2000 yılları arasında nüfusu 17 milyon kişi artarak, 67,8 milyona ulaştı. Nüfus artış hızı son 5 yılda azalmış olmasına rağmen 2005 yılı sonunda 73 milyona ulaşması bekleniyor. Ortalama hane halkı sayısını 5 kişi varsayarsak 14 milyonu aşkın konut var Türkiye'de. Özellikle modern konut ihtiyacının yüksek olmasına rağmen 1993-2003 yılları arasında ekonomik olumsuzluklar sebebiyle inşaat sektörü %22 seviyesinde küçüldü. Son üç yılda bakacak olursak, ikamet amaçlı binalardaki yeni inşaat sayısı (daire eşdeğeri olarak) 2004 yılında 2003'e göre %100, 2005 yılının ilk altı ayında da 2004'e göre %16,5 artış gösterdi. Modern konutların da inşa edilmeye başlanmasıyla birlikte son iki yıldaki konut artış hızı (eski konutların yıkılıp yenilenmesi de dahil) nüfus artışından daha hızlı...

Son üç yılda ekonomik göstergelerdeki iyileşme, enflasyonun ve kredi faizlerinin düşmesi, kredi geri ödeme sürelerinin artması gibi gerekçeler insanları konut edinmeye teşvik eden önemli gelişmelerdi. İnsanlar konut ihtiyaçlarını karşılamak ya da yatırımlarını kârlı hale getirmek amacıyla konuta yöneldi. Tabiki bu talebe karşılık arz da oluştu hemen. Bir taraftan hem devlet, hem inşaat firmaları hem de bankalar tarafından talep artışına yönelik icraatlar yürütülürken diğer taraftan da konut inşaatları hızlandı. TOKİ (Toplu Konut İdaresi) de projelerine hız verdi ve 2004 yılından itibaren; altyapı, sosyal donatı ve çevre düzenlemeleriyle birlikte 72 il ve 161 ilçede toplam 148.000 konut projesine başladı. Bu projelerin bir kısmı tamamlandı, bir kısmı

halen devam ediyor. Kredilerde ise banka faizleri %1'lerin altına kadar gerilerken geri ödeme süreleri de 20 yıla kadar uzatıldı. Mortgage sistemiyle birlikte bu süre daha da uzayacak, 2006 yılı başından itibaren gerekli yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesiyle de hem konut edinme hem de arz hızı artacak.

2003 yılında toplam yapı ruhsatı alan konut sayısı (daire eşdeğeri olarak) 161.920, 2004 yılında ise 324.589. 2005 yılında bu rakamın 380.000 olması beklenmekte.

DİE verilerine göre; 2005 yılı ilk altı ayında, 2004 yılı ilk altı ayına göre yapı ruhsatı verilen binaların sayısında %39,4, daire sayısında ise %57,0 artış söz konusu. Aynı kaynak, üretim yöntemiyle 2005 yılı üçüncü dönem sektörel gelişme hızında en yüksek büyüme %19,7 ile inşaat sektörünün yaşadığı, sanayinin %5,6, ticaretin ise %7,1 büyüme oranında kaldığını ortaya koyuyor.

Konut sektörünün büyüklüğü nedir?

2004 yılında ortalama konut birim fiyatı 800.-USD/m² iken bu rakam talebin de artmasıyla birlikte 1.000 USD/m²'ye ulaşmış. (Birim fiyatlar, semte ve konut standartına göre değişmektedir) Buna göre 2005 yılında konut sektörünün büyüklüğünü ortalama 100 m² konut büyüklüğünden yola çıkılarak 38 milyar dolar olarak hesaplamak mümkün.

Büyümekte olan bir ülke olan Türkiye'de kişi başına düşen milli gelir artmaya başladı. AB yolunda gidiliyor ve bütün bu gelişmeler inşaat sektörünün de en şanslı ve en hızlı büyüyecek sektörlerden biri olacağını müjdeliyor.

Kaynaklar: DİE, İMSAD, Yapı Kataloğu, TOKİ
Zafer Sağlam – EMAS Makine Sanayi A.Ş.
Pazarlama Müdürü

“Zapt-u rapt altına alın amayan bir adamım”

Kendini böyle tanımlıyor 77 yaşındaki Ara Güler. Foto muhabir olarak 52 yıldır basın sektöründe çalışan, aksiyim diyerek popülaritesini ve gelen yoğun söyleşi taleplerini azaltmaya çalışan Ara Güler’i yakaladık ve söyleşi yapmayı onun tabiriyle “becerdik”.

Herhalde her editörün röportaj yapma hayallerini kurduğu, her fotoğrafçının da karelemekten büyük onur duyacağı bir isim olsa gerek Ara Güler. Biz o şanslılar kervanına katılanlardanız. Olumsuzluklar ve aksiliklere rağmen umudumuzu hiç kaybetmedik. Soğuk ama umudumuzu yeşerten güneşli bir kış günü Ara Güler’i yakalamayı başardık. Soğuktan kalkmış omuzlarımız, kızaran burnumuz ama gülen yüzümüze dayanamadı, “Siz misiniz bekleyenler? Eee hadi, girin içeri bari” dedi gönülsüzce. O önde biz üç kafadar arkada sonradan nedenlerini anlayacağımız ve hiç şaşırmayacağımız gecikmeli söyleşimizi yapmak üzere girdik Ara Cafe’den içeriye..

“Fotoğrafçı çabuk karar veren adamdır”

Ara Güler’e göre bir kovboyun tabanca çekişi kadar kuvvetli hislere sahip olmalıymış fotoğrafçı. Bütün dünyada bu yeteneğe sahip fotoğrafçı sayısı da bir elin parmaklarını geçmiyor ustaya göre. Sadece hızlı olmak da yetmiyor, başta edebiyat, tiyatro, müzik, sinema olmak üzere pek çok alanda güçlü kültürel birikimi de gerekli kılıyor fotoğraf. Tıpkı diğer sanatlar gibi. Ancak bu sanatların uygulayıcılarından önemli bir farklılığı var fotoğrafçının. Objektifin önünde ne varsa onu çekebiliyor ve bu noktada değiştiremeyeceklerini de kabullenmesi gerekiyor.

Peki tasarımıyla fotoğraf ilişkilendirilebilir mi? Biraz zorladığımızda böyle bir ilişki kurabildik ustayla. Eğer hayal gücü tasarımın öznesiye, fotoğrafçı belli bir konseptle objektiften bakıyor ve bununla örtüştüğüne inandığı bir anı hayal gücünde tasarlamışsa, “kaçırılmaması gereken bu an” geldiğinde deklanşöre basarsa, evet bu ilişkiden söz edilebilir. Hızın neden önemli olduğunu bir kez daha anlıyoruz buradan. Aslına bakarsanız Ara Güler fotoğrafçının ne tasarlayabilen ne de planlayabilen biri olduğuna inanıyor. İçgüdüleri fotoğrafçının rehberi oluyor adeta. “Baktığın herhangi bir fotoğrafta düşünürsen bir mana çıkarabilirsin” diyor Ara Güler. Onun fotoğraflarının belli ki en ayırt edici yanı onun yüklediği ama herkes için başkalaşan o manalar...

“Fotoğraf sanat değildir, kendine sanatçı demek isteyenler onu sanat yapmışlardır”

Ara Güler’in kuşkusuz her söyleşisinde altına çize çize söylediği bu yorumu duymak bize de nasip oldu. Gerçi biz, “Fotoğraf sanat mıdır, değil midir?” gibi klişe ve yanıtını bilmediğimiz bir soru sormadık ama her nasılsa sorumuzun birinde sanatçı ruhundan söz etme gafletinde bulunduk. Fotoğraf zamanın içindeki bir anı sabitliyor. O an gerçek, gerçek de değiştirilemez ve müdahale edilemez olduğundan fotoğraf bir sanat olamaz. Ara Usta’ya göre anı yaşanır kılan da insan ve bu yüzden fotoğraf çekerken insan unsurunun varlığına özel bir önem gösteriyor. Yaşayan fotoğraflar çekmesinin sırrı da bu mu yoksa!

“Aksiyim aksi, öyle yazın siz de...”

Ara Güler’in kötü bir şöhreti var; aksi ve huysuz biri olduğuna dair. Biz hiç böyle bir duyguya kapılmadık konuşmamız boyunca. Tersine nükteli ve biraz da argoya kaçan, kendine has üslubuyla verdiği yanıtlar karşısından koyuverdik kahkahalarımızı çoğu zaman. Bu kötü şöhret nasıl oldu da ona yapıştı kaldı diye merak edip sorduk. Meğer Ara Us-

“Ben gerçeklerin fotoğrafçısıyım”

Fotoğraf, her şeyden önce, mutlaka bir şey anlatmalıdır. Ben fotoğrafın oyun tarafında yokum, karanlık oda oyunlarına ayıracak vaktim yok... Ben gerçeklerin fotoğrafçısıyım. Etrafımda dönen bir dünya vardır, bu dünyanın içinde bana en duygu verecek, beni en zevklendirecek şey olunca deklanşöre basıyorum. Bir de unutma ben bir gazeteciyim. Gazeteci olduğum, olayları takip ettiğim için, estetiği az bile olsa çok önemli olduğuna inandığım anın fotoğrafını çekerim. ... bence estetikten daha önemli olan dokümantasyonun kendisidir. Yani benim için daha önemli olan insanların dramlarının gelecek asırlara kalmasıdır. Çünkü fotoğraf bir kayıt aracıdır ve bir dram, bir şey anlatmalıdır ki, bir netice çıkarabilsin, işte o zaman fotoğraf çekici olur. *

* İnsansız Anı Olmaz, Ara Güler-İlker Maga, YGS Yayınları

ta popülariteden rahatsız olduğu için bilinçli edinmiş bu kötü şöhreti. Biraz da cümleler arasına sıkıştırılan kızgınlık ve kırgınlık var medya mensuplarına. Özellikle söylediklerinin çarpıtılarak yansıtılmasından şikayetçi. Bunu kendisi söylemiyor ama zaman zaman noktalarının

ardına eklediği “Şimdi bunu böyle yazma sakın haal!” ikazları bizi bu yoruma götürüyor.

“Hürriyet çok önemli”

“Sabah kalktığımda canım ne isterse onu yapıyorum, plan, program yoktur bende. Plan yapılsa bile gitmiyorum. Bana ulaşmak isteyenlerin önce beni bulması gerekiyor. Çünkü ben zapt-u rapt altına alınamayan bir adamım” diyor usta. Birileri tarafından planlanan yaşamı kendi yaşamı saymıyor, sanki özgürlüğü, hürriyeti elinden alınmış gibi hissediyor. Ara Usta’ya biz kimin için ayrılmış olan zamanı zaptettik acaba diye sordüğümüzda; “Şu an atölyemde çalışmam gereken bir iş beni bekliyor, araya siz girdiniz” yanıtını alıyoruz. Acaba yeni bir sergi ya da başka bir foto albüm kitap mı bu işin kapsamı diye atlıyoruz. “Daha yeni bir sergi yaptım. Halen Fransa, İtalya, Kanada ve Almanya’da sergilerim devam ediyor. Davetliyim ama gitmiyorum, çünkü uçağa binmekten korkuyorum” diyor. Dünyanın en ücra noktalarına seyahat eden, kurukafa avcılarıyla röportaj yapan, aslan-kaplan gibi tehlikeli hayvanlarla cirit atan ortamlara giren Ara Usta’nın uçmaktan korktuğuna şaşır-mamak mümkün değil.

“Hoşuma gidiyor fotoğraf çekmek”

Ara Güler fotoğrafı emeğinin karşılığını alacağı bir iş (assignment) gibi görmekle birlikte yaşına rağmen dur durak bilmeden fotoğrafla uğraşmasını da ona duyduğu derin sevgiye bağlıyor. Aslında piyes yazarı olmak istemiş Ara Usta. Babasının Muhsin Ertuğrul’la dostluğu onu tiyatro sahnesiyle erken yaşlarda tanıştırmış. Bunun üzerine de tiyatro okumuş Muhsin Ertuğrul’un yanında. O günlerden zihninde kalan önemli yazarları sıraladı hemen; Ilenosco, Anton Cehov, Samuel Beckett... Piyes yazarı olamamış ama Cehov ve Beckett’le röportaj yapma şansına erişmiş Ara Güler. Tam sırası deyip biraz mesleki sırlarını keşfetmek üzere röportaj yaparken dikkat edilmesi gereken noktaları soruyoruz kendisine: “Ben tanımadığım adamın röportajını yapmam. Hakkında çıkan yazıları ve onun yazdıklarını okurum. Üstelik bunu sadece soru sormak için değil, fotoğraf çekmek için de yaparım. Karşımdakinin atmosferini yakalayıp, onun içine adamı oturtmak isterim.”

Gezgin

“Altın Köprü: Azerbaycan”

Avrupa ve Asya ülkeleri arasında ekonomik ve politik ilişkilerin gerçekleştirilmesinde Azerbaycan'ın elverişli coğrafi konumu tarihten biliniyor.

Dünya ekonomisinin kalbi Akdeniz ve Karadeniz'in ticaret merkezlerinde atarken, “Büyük İpek Yolu”, kervan yollarının gözbebeği. Azerbaycan İpek Yolu'nun içinde bulunduğu Çin ve Hindistan'dan Akdeniz ve Karadeniz kıyılarına uzanan kervan yollarının geçtiği kilit topraklardandı. Doğu Avrupa ve Volga nehri bölgelerini, Derbent geçidi aracılığıyla Güney Kafkasya, İran ve merkezi Asya'ya bağlayan ünlü kervan yolu da yine Azerbaycan'dan geçiyordu. Dolayısıyla ülke, Batı ile Doğu arasında "altın köprü" rolünü oynayarak dünya devletlerinin ilgisini çekiyordu.

Tarihten gelen stratejik önemi dolayısıyla Azerbaycan XIX. yüzyıl başlangıcında Rusya ve İran tarafından işgal edilerek paylaşıldı. Rusya içinde kalan kuzey Azerbaycan, daha sonra Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla tekrar bağımsızlığına kavuştu. Bugün BM üyesi olan ve dünya birliği ile bağımsız ilişkiler kuran ülkenin jeopolitik konumuna

yine büyük önem veriliyor. Ülkenin özellikle büyük güçler için dikkat çekici bir özelliği ise sahip olduğu enerji kaynakları.

Avrupa ile Asya'nın kavşağında bulunan Azerbaycan, Avrupa-Kafkasya-Asya nakliye koridorunu oluşturabilme ve tarihte olduğu gibi güçlü bir iletişim merkezine dönüşebilme olanağına sahip. Avrupa ve Asya'nın güçlü devletleri böyle bir koridorun oluşmasına son derece ilgi duyuyor. Bu ilgi, öncelikle Hazar Denizi'nin ve Hazar kıyısındaki arazilerin petrol ve gaz rezervi bakımından zengin olmasından kaynaklanıyor. Hazar havzasının tahmin edilen 200 milyar varil düzeyindeki petrol rezervi dünya potansiyelinin %10'una denk geliyor.

Azerbaycan, petrol dışındaki diğer yer altı kaynakları bakımından da çok zengin bir ülke. Ülkenin başlıca kaynakları; doğalgaz, demir, alüminyum, kurşun, çinko, bakır, altın, gümüş, arsenik, mermer, kireç taşı, siyanit, maden tuzu ve kaya tuzu. Ayrıca nehirlerin hidroenerji po-

tansiyelini kullanmaya imkan veren gelişmiş hidroelektrik istasyonları da enerji üretiminde önemli yer tutuyor. Petrol ve doğal gaz Azerbaycan ekonomisinin lokomotif sektörleri.

Azerbaycan için enerjinin uluslararası pazarlara nakli sorunu oldukça önemli bir konu. S.S.C.B. döneminden kalan Novorossiysk boru hattının Rusya'dan (özellikle istikrarsız Kuzey Kafkasya'dan) geçmesi Azerbaycan'ı alternatif hat arayışına itti. Batısında Ermenistan, kuzeyinde Rusya, güneyinde İran'ın bulunduğu Azerbaycan, güvenli güzergah olarak kuzeybatısındaki Gürcistan ve güneybatısındaki Türkiye'yi tercih ederek Batı'nın dev petrol şirketlerine ulaşmayı hedefledi.

Azerbaycan'ın ekonomik ilişkileri

Azerbaycan'da dış ekonomik ilişkiler ancak bağımsızlık sonrası yeni bir sistem oluşturma süreciyle başladı. Teknoloji potansiyelinin zayıflığı, üretimin yeterli düzeyde olmaması, ucuz işgücü gibi faktörler dış ekonomik ilişkiler sistemini yönlendiren esas etkenler oldu. Azerbaycan'a en fazla yatırım yapan ülkeler arasında Türkiye, ABD, İngiltere, Almanya ve Rusya geliyor. Azerbaycan aynı zamanda Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı, Bağımsız Devletler Topluluğu, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (ECO) ve GUÖAM (Gürcistan-Ukrayna-Özbekistan-Azerbaycan-Moldova) gibi bazı bölgesel örgütlerin de üyesi olarak ekonomik entegrasyon denemeleriyle ilişkilerini sürdürüyor.

İmar faaliyetlerinde Türk imzası

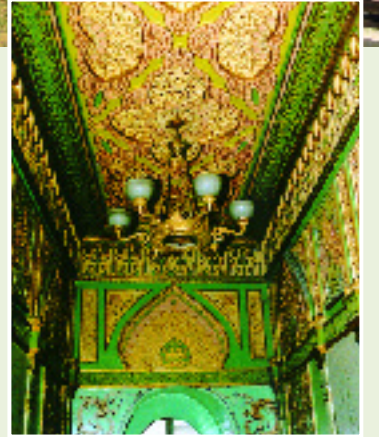
Azerbaycan inşaat sektörü, petrol ve gaz sektöründeki gelişmeler sayesinde son yıllarda büyük bir patlama yaşıyor. Ülkede bu konudaki son teknolojilere ve yapı malzemelerine ihtiyaç duyulan pek çok mimarlık, tasarım ve inşaat şirketi bulunuyor. Bakü ve çevresinde yapıyı devam eden toplu konut inşaatları, ülkede yüksek kalitede olan yapı malzemelerine olan talebi önemli ölçüde artırmakta. Talebi giderek büyüyen bu yapı malzemeleri içinde, tuğla, parke için ahşap, seramik ürünleri, ısı-havalandırma ve klima sistemleri başta geliyor. Ayrıca, yürütülen geniş ölçekli petrol ve gaz sanayi projeleri için prefabrik evler ve depolama ünitelerine de ihtiyaç bulunuyor. Mesken inşaatı da sektörün genişleyen bir kolunu oluşturuyor. Son yıllarda ticari yapı ve otel inşaatına yapılan yatırımlar hızla artış gösterirken ülkedeki inşaat ve emlak sektörüne özellikle Türk firmaları tarafından büyük yatırımlar yapılıyor.

Elginkan Topluluğu Şirketleri, Azerbaycan pazarında yerel iş ortağı ile 1998 yılından bu yana hem yapı hem de ısı alanındaki ürün gruplarıyla tüketicilere komple ısı ve banyo/mutfak çözümleri sunuyor. Yatırımların süratle arttığı bu pazarda ana hedef artan talebi karşılamakla birlikte pazar eğilimlerini yönlendirerek iş hacmini büyütme.

Gezgin

Azerbaycan kültürü Anadolu çizgileri taşıyor

Eğitim ve kültür seviyesi yüksek olan Azerbaycan'da, okuma yazma oranı %100'e yakın. Ülkede 5000'den fazla ilköğretim okulu ve 17 adet yükseköğretim kurumu var. 25 yaşın üzerindeki nüfusun %10'dan fazlası yükseköğretim mezunu olan Azerbaycan'da 4600 kütüphane, 3680 kültür evi, 125 müze, 125 müzik okulu, 20 tiyatro yer alıyor. Coğrafi yapısı gereği değişik, kültürlerle etkileşmiş olsa da Azerbaycan gelenek ve görenekleri Anadolu halkından pek farklı değildir. İki ülke arasındaki ilişkiler sadece kültürel ve ekonomik platformda sürdürülüyor. Türk Silahlı Kuvvetleri, Azeri ulusal ordusunun kurulmasında öncü bir rol üstlenmiş. Dokuz farklı iklim bölgesine sahip olan Azerbaycan, Kafkas Dağları, ovaları, nehirleri, gölleri, 825 km'lik Hazar Denizi sahil şeridi, zengin mineral suları, birçok iklim tipinin bir arada yaşaması ve zengin tarih hazinesiyle turizm potansiyeli oldukça yüksek bir ülke. Doğusu Hazar Denizi ile kaplı olan Azerbaycan'da Bilgeh ve civarı kilometrelerce uzanan plajlara sahip. Zakatala, Şeki, Guba, Gence, Kazak, Lenkeran ise yaz aylarında tatil yapmaya en müsait yerler. Ülkede evcil ve yabani olmak üzere toplam 97 çeşit memeli hayvan, 346 kuş ve 95 çeşit balık bulunuyor. Bu da av turizmine büyük katkılar sağlıyor. Azerbaycan 1000 kadar mineral su kaynağına sahip. “Naftalan” denilen ve dünyada sadece Azerbaycan'da bulunan petrol karışımı çamurumsu bir madde; başta sinir sistemi olmak üzere deri, cilt, kadın hastalıkları vb. birçok hastalığa iyi geliyor. Kültür turizmi içinse çok zengin ve tarihi bir hazineye sahip. Bu nedenle, ülkedeki eski anıt, mezar, türbe, bina ve diğer tarihi eserleri korumak, restore etmek için cemiyetler kurulmuş.

“Çizmek adeta bir teslim olma hali...”

Karikatürist Tan Oral’a göre çizmek bir meslek ama mizah yapmak bir tepki biçimi ve Oral, çizgisiyle tepki vermeyi, çizgisinin de masumiyetini korumayı ilke ediniyor hayatı boyunca.

Tan Oral’ı Artı 1’in sayfalarına konuk etmemizin iki gerekçesi var: İlki usta bir çizer olması, ikincisi de mimari geçmişi. Ancak sohbet ilerledikçe anladık ki, aslında mimar olması da çizer olması da hayatı boyunca önüne çıkan fırsatların edindirdiği kimlikler. Bugün bile çizgi konusunda hâlâ bir yeteneği olup olmadığını sorgulayan Tan Oral ile hayatı boyunca masumiyetine hanel getirmemek için kısıkanç davrandığı çizgisi ve mizahla dolu yaşamı üzerine konuştuk.

Çizgiyle anlatmanın keyfini nasıl keşfettiniz?

Bütün çocuklar gibi resim yapmayı çok sevdim. Çok iyi resim yapan arkadaşlarım vardı, onlara çok imrenirdim. Üstelik şanslıydım da, babam yağlı boya resim yapardı. Evde resimle ilgili kitaplar ve malzemeler vardı. Daha o yaşlarda yabancı ressamaları tanımaya başladığım için bu bende belli bir kültürel birikim sağladı. Modern sanatı anlama konusunda lisedeki resim öğretmenimin, Cemal Bingöl’ün, katkısını da anmadan geçemem. Derslerde bol bol resim çizdirir, bunları eleştirel gözle değerlendirir, sonra da küçük defterlerimize resimle ilgili notlar alırdı. Sınıf arkadaşlarım çizdiklerimi çok beğenirken o tersine hiç beğenmez, benim çocuksu bulduğum resimler üzerine saatlerce konuşurdu. Yıllar geç-

tikçe tespitlerinin, eleştiri ve beğenilerinin nedenlerini daha iyi anladım.

Merakınız nasıl ortaya çıktı?

Karikatür aslında hiç aklımdan geçmemişti ama çizili her şeye karşı müthiş bir ilgim vardı. Biraz mahcup bir çocuk olmam da çizgiye karşı düşkünlük yaratmıştı bende. Etrafımda gördüğüm çizimleri çok tatsız buluyor, yurtdışından gelenleri de hayranlıkla inceliyordum. Türkiye’de zevkli ve yaratıcı bir grafik dünyasının oluşmasına dair özlem vardı içimde. Bu yüzden uzun yıllar kitap ve dergi kapakları çizdim, çizdirdiler. Şimdi aradaki bu mesafenin kapandığını görüyor, dünya ülkeleriyle eşdeğer hatta onlardan da üstün işlerin ortaya çıktığını tanık oluyorum. Bir anlamda benim gibi düşünenlerin ortak çabasının ürünü bu sonuç.

Hangi olay ya da tarihten sonra karikatüristim diye tanınmaya başladınız?

Aslında o adlandırmayı kendim için hiç yapmadım. Başkaları o sıfatı benim için kullandı, ben de ses çıkarmadım, suçluyum ama ne çare...

Neden? Bu kadar ağır bir yük mü?

“Karikatüristim” diye kullanıldığı zaman bir meslek gibi tarif ediliyor, oysa ben mizahı bir meslek olarak hiçbir zaman hissetmedim. Çizgi çizmek bir meslek ama mizah yapmak bir meslek değil, bir tepki biçimi. Onun meslek haline gelmesi kendisini öldürür

diye düşündüğüm için temkinli davrandım ve zorunlu olmadıkça karikatürcü lafını kendime yakıştırmadım. Hem bunu söylüyor hem de kaç senedir gazetede profesyonel olarak çalışıyor olmam bir ikilem gibi gözükabilir ama bu da benim seçimim değil, ben sadece hayır diyemedim.

Mizah dergilerini takip ediyor muydunuz?

Akbaba, Dolmuş, Tef gibi dergileri harçlığım yettiği ölçüde alıyordum. Babam bunları elimde gördüğünde tatilde okumam gerektiği söylüyordu gerçi ama ben o anda okuyamazsam yarın asla vaktimin olmayacağını bildiğimden okumaya devam ettim. Şimdi hatırı sayılır bir koleksiyonum var bu sayede. Mizah dergileri ve sinema hayat hakkında taşıdığım sorulara ve sorgulamalara daha anlaşılır yanıtlar veriyordu. Zaten 18-19 yaşları kişilik için çok belirleyici dönemler değil mi? Benim bu yıllarım sokaklarda geçti, kitaplar ve entelektüel çevrelerle tanışıklığım sonraları oldu. Dolayısıyla keşfedebileceğim, gözleyebileceğim ve yanıtları arayabileceğim bolca zamanım vardı.

Kimleri beğeniyordunuz o yıllarda?

Hayranlık duyduklarım vardı elbet ama bütününde içime sinmeyen bir şeyler olduğunu hissediyordum, en beğendiklerimde bile hoşuma

gitmeyen taraflar buluyordum. Sonra her yönüyle beğenebileceğim bir çizgi var mı diye bir soru belirdi zihnimde. Zaten çizmeyi seven biri olarak acaba hayran olduğum insanlar gibi ben de çizebilir miyim diye kendi kendime bir meraka düştüm. Bunun cesaret gerektirdiğini biliyorum, çizimlerimde mizah dergilerinde gördüklerime yakın bir lezzet tutturmaya başladığım fark edince cesaretlendim. Yakın arkadaşlarımdan gördüğüm ilgi ve beklenti de teşvik ediciydi. Sonra çizmek bir düşünme sistemi haline geldi benim için, küçük defterlere notlar almaya başladım. Çizdiklerimi yıllarca sakladım ve kullandım, hala da kullanıyorum.

Çizmek nasıl bir zevk sizin için? Ne hissediyorsunuz?

Bu zevki şöyle tarif edebilirim, kalemin kağıt üzerinde bıraktığı iz, çıkardığı hisli ses, ele gelen titreşim inanılmaz bir zevk benim için. Çizdikten sonra uzun uzun düşünmek, adeta fal bakar gibi kendimi tanıma konusunda ipuçları veriyor bana. İlk denemelerimden sonraki on yıl boyunca sürekli çizdim ama hiçbir yerde hiçbir çizim yayınlanmadı. Nerede çiziyorsun diye sorduklarında, evde diye cevap verirdim.

İnsan çizerken sadece bir duygulanma ve teslim olma hali içinde oluyor. Yani kendisini kağıda ve kaleme bırakıyor. Kontrolü kaldırarak kendisine izin veriyor. Şurası da bir gerçek ki kağıdın üzerindeki çizim 5 dakikamı alıyorsa sonra bunun üzerine rahatlıkla bir saat düşünüyorum, o kağıt hayat boyu önüme geldikçe de düşünüp anlamaya devam ediyorum.

Nasıl keşfedildiniz?

Çocukluktan gelen mahcubiyet her ne kadar beni engelse de çevremdekilerin teşvik eder konuşmalarından anlıyordum ki bir an önce harekete geçmeliyim. Kendimi zorlayarak Dolmuş dergisine gittim ve Turhan Selçuk’a çizimlerimi gösterdim. O da içlerinden birini alıyordu ve birkaç sayı sonra da bunu yayınladı. Hepsisi bu. Daha sonra yaşam boyu çizdiklerimi hiçbir yere götürüp göstermedim. Hep beni aradılar. Öte yandan gençlik hareketlerinin yoğun olduğu 60’lı yıllarda ben dönemin entelektü-

Uluslararası Karikatür Yarışması Üsküp, 1978 (Onur Ödülü) -Silahsızlanma çizimi-

Kapadokya Ürgüp Karikatür Yarışması, 2003 (Birincilik) -Halı çizimi-

Yomiuri Shimbun Uluslararası Karikatür Yarışması Tokyo, 1983 (Excellence Ödülü) -Çeşme çizimi-

Çizgi dünyası

el açıdan en birikimli okulunda Güzel Sanatlar Akademisi’nde öğrenciliğimi yaşıyordum. Politik gelişmeler doğal olarak çizgilerimize de yansıyordu. Akademideki sergilerde zamanla karikatürlerim fark edilmeye başlandı. İlk önce sendika dergileri benden karikatür istedi. Kimsenin aklına çizdiklerim karşılığında bir bedel ödemek gelmiyordu. İşin kötüsü benim de aklıma istemek gelmiyordu...

Hayatınızı nasıl kazanıyordunuz peki?

Onu ben de çok merak ediyorum. O yıllarda sıfır noktasına yakın yaşıyordum. Karikatürden değil, mimari çizimlerden para kazanıyordum sanırım. Bu durum, Maden İş dergisinin yöneticisi Ali Özgentürk’ün benden bir sürü iş istemesiyle değişti. Ali Özgentürk yayınlanan çizgiler karşılığında bana epey bir ödeme yaptı ki bu beni hem çok şaşırttı hem çok hoşuma gitti. İlk defa çizgilerimin para edeceğini böylece anlamış oldum. Sayısını bilemeyeceğim kadar çeşitli yayın organında sürekli çizgilerim yayınlanmaya başladı daha sonra. Kendim için hayal edebileceğim kadar çok üstünde bir gelirim oldu.

Mimarlıkla buluşma nasıl oldu? Çizgi tutkusu mu sizi mimarlığa itti?

Aile içinde benim geleceğime dair birtakım planlar yapıyor ve yönlendirmelere maruz kalıyordum. Muğlak bir hedef gibi gözükse de Akademiye gitmeyi kafama koymuştum. Mimari ve süsleme sanatları bölümlerinin her ikisine de kaydımı yaptırdım. Sınav sonuçları açıklandığında mimarlıkta yedek listesindeki ilk isim olduğumu gördüm. Süslemeyi ise doğrudan kazanmıştım. Burada okumaya başladım ve birden bire hayal edemeyeceğim kadar güzel, entelektüel düzeyi hayli yüksek bir ortam içinde kendimi buldum. Bu mutluluk fazla uzun sürmedi ve mimarlık bölümünde sıramın geldiği bildirildi. Uzun süre karar vermekte sıkıntı çektim. Çünkü bulunduğum yeri çok seviyor, beni geliştireceğini düşünüyordum. Öte yandan bütün çevrem mimarlığa geçmem yolunda baskı yapıyordu. Nihayet sınıf arkadaşlarımdan biri beni kolumdan tuttuğu gibi mimarlık bölümü öğrenci işlerine götürdü ve kaydımı yaptırdı. Bir yıl kadar pişmanlık duydum ama hiç değilse yeni bir alanla tanışmış oldum. İyi bir mimarlık öğrencisi oldum okul hayatım boyunca ama bu süre içinde kağıt doldurmaya ve çizgi çizmeye de, sergi açmaya da hiç ara vermedim.

İki farklı alandaki çizgi birbirini nasıl etkiledi? Baskın çıkan, diğerine çelme takan oldu mu?

Mimarlıkla fazla uğraşmak zorunda kalmam çizme konusunda beni duraklattı gibi sanki, en azından zaman çaldı ama kültürel olarak da

Mimar Cerrahlar

beslediği kesin, çünkü mimarlık yaratıcı bir düşünce disiplini. Çizgimin duruşunu değiştirip değiştirmediği ya da etkisi olup olmadığını bilemiyorum. Ama bütün bu süre boyunca çizgim konusunda hep çok kıskanç oldum, onun özgünlüğüne halel gelmesin istedim, masumiyetini korudum.

Cumhuriyet’te günlük çizmeye nasıl başladınız?

70’li yıllarda Turhan Selçuk’la birlikte yeni bir mizah dergisi çıkarılabilir mi diye bir gayrete düştük. O günlerde Politika gazetesi de günlük çizer arıyordu. O zamana kadar günlük çizmeyi hiç düşünmediğim gibi siyasi karikatürden de hoşlanmazdım. Gazetelerde günlük çizerlerin çok büyük tavizler verdiğini ve gönüllerinden geçen yapamadıklarını düşünürdüm.

Ancak yine hayır demeyi bilemediğim için Turhan’ın önerisiyle Politika’da çizmeye başladım. İyi tepkiler aldı o çizgiler. Profesyonel çalışma ve düzenli kazancım bu tarihten sonra oldu. Bir yıl sonra gazete el değiştirince ben de işsiz kaldım ama çizgi bana yaşayacak kadar karşılık getiriyordu zaten. Dergi çıkartma sevdasıyla Cumhuriyet gazetesini de ziyaret ederdik Turhan Selçuk’la. Bir gün o zamanki yayın yönetmeni Oktay Kurtböke, Mustafa Ekmekçi’nin “Ankara notları” adlı köşesindeki yazısına vinyet çizip çizemeyeceğimi sordu. Çizdim, sonrakine de, derken sürekli çizmeye başladım. Zamanla gazetenin hemen her köşesinde yazı, başlık, vinyet, karikatür vs. şeklinde yer almaya başladım. 1978’de başlayan bu dostluk 1980’den sonra arka sayfaya çizdiğim günlük karikatürlerle kulvar değiştirdi. O günden bugüne değin de sürüyor.

Yaşama kattığınız artı sadece mizahtır diyebilir miyiz sizin için?

İnandığım mizah bir tepki biçimi. Anında parlayan bir tepki gibi. Artı diye bunu kabul edebilirim. Benim mizah anlayışım tıpkı loş bir yerde çakmağın yansması gibi, bir an aydınlanır ve her taraf gözükür. Ondan sonrası gören kişiye kalmıştır. Öte yandan çizgi çok çıplaktır. Böyle bir çıplaklık karşısında insanların tepkisiz kalmalarına imkan yoktur. Okuyucu ya bakmamaya çalışır, ya bir an evvel bakıp anlayıp kurtulmak ister. Karikatür çizmeyi kara boyaya banıp, güneş resimleri yapmaya benzetirim, bu tanımlamayı seviyorum. Çünkü o her zaman olumsuzlukların üzerine gider, ama oraya umut taşır. Kısacası, yaşam boyu çevremde izlediğim, bitmez tükenmez gibi görünen karamsarlığın panzehiri, burada bir artıdan söz edeceksek, işte sizin de dediğiniz gibi bu mizah olmalı derim.